DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre . . . 1 ptes. mes
Edició matí . . 1 » »
Provincies . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 6 » »

Paquet de 30 números. . 60 cèntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Teléfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y clams a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les dos de la matinada.

Any XXII núm. 4,559 — Barcelona: Divendres 26 de janer de 1912 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: Sants Policarp y Teógenes, bisbes y mrs.

Sant de demà: St. Joan Crisóstom, bis. y dr.—**Quarantа hores:** A la iglesia de St. Antoni Abat, de PP. Escolapis.—Horas d'exposició: De 2/4 de nuit del matí a 2/4 de sis de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. de les Gracies, a St. Pere.—**Demà:** Ntra. Sra. de Montserrat, a St. Just.—**Missa d'avuy:** sant Policarp, bis y mr.; color vermell.—**La de demà:** St. Joan Chrysostom, bis. y conf.; color blanch.—**Adoració nocturna:** Demà, dissapte: Torn de Sant Antoni de Pádua.

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 25 de janer

HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí y 3 tarda. — Barómetre a 0° y al nivell del mar: [illegible]. —Temperatures: Máxima, 25'8 sol; 14'3 ombra. Mínima, 5'3; ombra, [illegible] refl. — Temperatura a la nostra: [illegible]. — Pluja a les 24 horas: 0'00. —Aigua evaporada en millimetres: 2'11. — Graus d'humitat: 6 h. 70.—Direcció del vent: O. S.E.—Velocitat del vent: 9'4 k.—Estat del cel: sereno.—Núvols. Classes: C. K.—Cantitat: 0'1; 0'0.
Sortida del sol: 7'9.—Posta: 4'59.—Sortida de la lluna: 11'37 m.—Posta: 0h'0 m.

D. PAU TORRES GENER

ha mort als 24 anys

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. S. C.)

La seva mare, pare polítich don Pau Torres Picornell, germans Josepha, Maria, Francesch, Joseph y Joana, germans polítichs don Antoni Martínez Domingo y don Emili Vidal Ribas, oncles, nebots, cosins y demés parents, participen als seus amichs y coneguts tan sensible pèrdua y els preguen el tinguin preseñt en llurs oracions.

L'hora del enterro s'avisará oportunament.

Don Trifón Planella y Valldeperas

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica

(A. C. S.)

Ses filles Esperança, Josepa, Antonia y Teresa, germana Francisca Planella, Vda. Serradell; cunyats Joseph, Lluis, María, Eularia Salvat Xivixell, Magdalena Espasa Vda. Salvat y Dionisia Pí Vda. Salvat; nebots, cosins, demés familia y les rahons socials «Rosés y Comp.ª» y «Ramón Rosés, Sucesor de Rosés y Masriera», al comunicar als seus amichs y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen l'encomanin a Deu y vagin a la casa del difunt, Montroig, núm. 6 (Sant Gervasi), demà, dissapte, a les deu del matí, pera acompanyarlo a la iglesia parroquial de Sant Joseph (Josepets) y després al Cementiri Nou.

No's convida particularment

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Futurs de cotó A. Gabarró García, — Lauria, 33. Teléfon 2.694. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls.

ANONIMA Claudi Duran
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director técnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte
Aquestas construccions que per sa durada, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanan molt especialment als senyors propietaris, arquitectes y constructors pera substituir ab ventatja els dipósits de zinc, plom o ferro en sas diversas aplicacions, pera els usos domestichs y industrials, empleantse ab éxit cada día superior en la instalació dels anomenats POZOS MOURAS, que fan innecessaris els dipósits de materias fecals en benefici de la higiene y de la economía
Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banyeras, aigüeras, serpentins, etc., molt económichs y forts.
Teléfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303.

MERITORI de 14 a 16 anys, guanyant. Se necessita ab bon carácter de lletra. — Dirigirse per escrit baix les inicials A. B. C., a l'Administració d'aquest diari, carrer d'Escudellers, número 10 bis.

Pelletería Francesa
Fi de Temporada. - Grans rebaixes
en tots els articles. - PORTAL DEL ANGEL, 5, entresol

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C
Marbres Pedras Fustas — Ronda Sant Pere 8 — Construcció Decoració

LA MUNDIAL Societat Anònima
Segurs de Supervivencia y Segurs de Quintes
Inscrita en el Registre Oficial del Ministeri de Foment
Reemplaç de 1912. - Prima: 800 Ptes.
inclosos tots els gastos
Pera detalls: Sucursal pera Catalunya y Balears, Corts, 558, 1.er - Barcelona

Dr. Boada Mals de la pell, vías urinarias. Raigs X, extirpació radical del pel moixí. Corts, 642; de 2 a 4. Clínica: Carrer Sant Pau, 44, de 10 a 12 y 8 a 10 nit.

ESTALVI DE SALUT
RONYONS — FETGE — ESTOMAC — MELSA
AIGUA DE VILAJUIGA
LA MÉS RICA EN LITINA
Unica insustituïble pera prevenir i curar
l'ARTRITISME i el MAL DE PEDRA
Preferida pels bons metges, és la de major venda i la MÉS ECONOMICA EN SA CLASSE
DEMANI-S PER TOT ARREU
Agent depositari: JOSEP ESCUDER Bailén. 95 i 97 - Telefon 3647
Despaig Central: Rambla de les Flors, 17 - Telefon 2471

SANATORI pera tuberculosos y pretuberculosis. Alt. 750 metres, Olost de Lluçanés (prop Vich). Direcció: Bruch, 114, BARCELONA

CONTRA LA TOS — ÈXIT ADMIRABLE
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO Y HEROINA)
Alivia al acte y cura tota classe d'efectes bronquials Els catarrosos, els tísichs els asmátichs, els disnéichs y quants pateixin ronquera, fadiga o espectoració deuen usarlo com a remey radical, segur y exclusiu.
DEMÁNIS EN FARMACIES

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Amortisable 5 per 100. Venciment 15 febrer pròxim.

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fábrica a Sans

Bolletí del Diccionari de la Llengua Catalana

Aquesta interessantíssima publicació que, ab tanta perseverancia com intelligencia, redacta y edita'l benemèrit apòstol de la llengua catalana, mossen Antoni M. Alcover, docte vicari general de Mallorca, ha publicat sos números 20 y 21 corresponents als mesos d'agost a desembre de 1911.

En ells hi hà dos treballs importantíssims. L'un es una curiosíssima contesta a un tal senyor J. en la polèmica que sostenen sobre la pronuncia llatina, fenthi un erudit y minuciós estudi del llatí clàssich y del llatí popular y relacions d'un y altre ab les llengües romàniques, treball que es de gran interès pera tots els eclesiàstichs y demés llatinistes. Mossen Alcover, sense rebutjar l'estudi dels clàssichs llatins pagans, creu que cal estudiar y conèixer perfectament el llatí dels Sants Pares y el llatí cristià dels primers sigles «perque'l llatí-cristià es un fet trascendental dins la historia de la llengua llatina y de la ciencia del llenguatge; es una part importantíssima de la vida del llatí, que romandria horriblement mutilat si li escapsaven l'element cristià».

L'altre treball interessant es una nota bibliográfica de la «Grammatica della lingua Catalana, ad uso degli italiani», escrita pel Dr. Venanzio Tedesco, y editada per la casa d'Aldi, de Milano. Un volum de 134 planes.

Mossen Alcover fa un entusiasta elogi de l'obra del venecià Dr. Tedesco, y ajunta son nom ab el del alemany Dr. Vogel, que acaba de publicar el Diccionari català-alemany, tal-ficantlos a abdós d'hèroes de la causa catalana y d'amichs de veres, de nostra estimada llengua.

El Dr. Tedesco fou professor del Institut d'Alguer, poble català de l'illa de Sardanya, y allí començà a escriure la Gramàtica.

El doctor Alcover, a instancies d'aquell, li fa algunes observacions a lo que diu en la Gramàtica sobre la llengua catalana en general, y ab aquest motiu s'extén en curioses observacions en les quals dóna mostra de sos grans coneixements sobre la nostra llengua, consideracions que's llegeixen ab interès y satisfacció per tots els que senten per ella un gran amor.

—

Ab un article titulat «Fà dèu anys», commemora'l desè cap d'any de la publicació del «Bolletí», fent un pintoresch y curiós resum de la tasca realisada en l'«Obra del Diccionari Català», plabant y encoratjant als seus colaboradors, y dolentse dels que no cumpliren les promeses que li feren en ses pelegrinacions patriòtiques per tots els indrets de Catalunya, y esperant que encara alguns d'aquests se decidiràn a treballar a major gloria de la llengua catalana.

Proclama, com les més grans satisfaccions a la tasca per ell iniciada, la celebració del primer Congrés internacional de la llengua catalana, a Barcelona, en 1906; el que la Diputació Provincial, en 1908, enviés tres joves a estudiar filología romànica a les Universitats alemanyes; y la creació de la secció filològica y d'expansió de la llengua catalana dins del Institut d'Estudis Catalans «una de les creacions més gloriosas de la meritíssima Diputació de Barcelona».

—

D'aquesta acció filológica del Institut d'Estudis Catalans, en dona una interessant llista de les obres que's proposa realisar.

Publicar un aplech de llibres pedagògichs, pera servey de les escoles catalanes.

Una biblioteca de traduccions en català de les obres capdals de totes les literatures.

Edicions monumentals de la Biblia y de la «Ilíada» en català.

Un diccionari llatí-català (de butxaca).

Traduccions de «Oracions» y «Cartes» de Ciceró, «Fables» de Fedre, «Vides de homes ilustres», de Corneli Nepote, y «Elegies» d'Ovidi, ab la traducció interlineal en català, castellà y portuguès.

Els «Himnes homèrichs» ab la versió catalana en exàmetres del genial Maragall.

Diccionari Català provisional.

Ordinació alfabètica del cabal lexicográfich aplegat per mossèn Alcover y sos colaboradors per l'obra del Diccionari.

Una «Revista de Filología Catalana».

Un sistema ortogràfich uniform.

—

Parlant dels joves filòlechs catalans que estudien a les Universitats alemanyes, suices y franceses, en fa saber curioses noves.

L'Antoni Griera obtingué, a l'Universitat de Zurich (Suïça), el grau de doctor en Filología, ab la més alta calificació «Magna cum laude», presentant escrita en nostra estimada llengua catalana la Memoria doctoral, que versava sobre els dialectes catalans del Rivagorza.

Aquesta Memoria fou admesa y molt celebrada pel claustre de doctors d'aquella Universitat.

Es aquest un gran honor pera la nostra llengua. L'Universitat suïça de Zurich, lo mateix que la francesa de la Sorbona, de París, ha admesa la llengua catalana com una de tantes llengues literaries d'Europa que tenen entrada en els grans centres de cultura mondial.

Mereixen una entusiasta mostra d'agraiment, esl catedràtichs de Zurich, doctor Lluís Gachah y doctor Jud, savis filòlechs que han apadrinat l'entrada de nostra antiga y gloriosa llengua, a n'aquell centre de cultura, quedantne enamorats per la seva gentilesa, extensió y trascendencia llenguística.

—

Actualment, els joves Antoni Griera

y Pere Barnils son a París a acabar llurs estudis filològichs.

En Barnils assisteix als cursos Gilheron (geografía llengüística); als cursos Jeanroy (textes provençals); als cursos Roques (estudis llengüístichs sobre francès histórich, interpretació de fabliaux); als cursos Gauthiot (vell alemany); als cursos Mortet (Bibliografía y servey de biblioteques); al curs Morel-Fatio (estudi de les obres de Garcilaso de la Vega) Vy als cursos del P. Rousselot, a l'Institut Catòlich (fonètica experimental).

En Griera segueix també els cursos Gilheron; els cursos de Lexicografía y de provençal, de A. Thomàs; de Provençal, den Jeanroy; de Filología romana, den Paul Meyer; els cursos de fabliaux y de rumà den Roques a «l'Ecole de langues orientels» y als cursos d'árabe y de celta del abbè Rousselot.

Teatres

CATALA

Ahir nit va celebrar el seu benefici el primer actor y director de la companyía que actúa en el Teatre Apolo, don Miquel Rojas, posant en escena, entre altres escullides produccions del teatre castellà, un quadre dramàtich dels germans Corominas que porta per títul «Iestia assenyalada».

Els joves autors presenten en aquesta nova producció a un home esguerrat que es objecte de tota mena de burles per part de la gent del seu poble.

La quitxalla, al trobarlo pel carrer, li fa present la diformitat del seu cos. Un día una noya per la qual l'esguerrat sent una forta simpatía, li passa pel gep un bitllet de la rifa.

L'esguerrat va donantse compte de totes les burles y acaba sentint odi per tots els qui el volten. Y un día puja al campanar de la parroquia y se tira al carrer. L'estrebada que ha donat a les cordes de les campanes fan tocar aquestes ab un to funerari.

La nova obreta dels germans Corominas encara que mancada de preparació logra interessar al públich. El del Paralelo, acostumat a escenes fortes, va escoltar ab atenció les principals de «Bestia assenyalada», dedicant al acabarse un fort aplaudiment als autors y actors que's varen veure obligats a presentarse repetides vegades.

***

Demà passat diumenge, a la tarda, en el Centre Social de Beneficencia de Bethlem, s'hi donarà una representació d'escullides comedies del teatre català.

Economía

En la sessió celebrada en el local del Centre Industrial de Catalunya pel Comitè de Defensa Industrial en representació del personal tècnich de la industria y en defensa dels interessos que's creyen amenaçats en la finida revisió aranzelaria, y davant d'una concorrencia numerosa, don Joaquim Aguilera, vocal de la Junta de Valoracions, feu un resum de la tasca realisada per la mateixa.

Manifestà dit senyor, que entre'ls elements que componien aquella Junta, la tendencia lliure-cambista era la que predominava; entenentse per lliure-cambistes els que lluitaven pera obtenir la rebaixa de drets sobre'ls productes que consumíen.

Ressenyà les lluites que havía sigut precís sostenir davant de dita tendencia, deventse solament la victoria obtinguda a la gran unió dels elements que representaven la industria catalana.

Com a conclusió esposà el senyor Aguilera, que pera vèncer en les lluites que indefectiblement s'entaularíen en el pervindre, era indispensable una potent unió entre les forces del comerç, industria y agricultura de Catalunya.

Don Francisco Martí Bech, vocal del esmentat Comitè, donà compte de les gestions del mateix en la darrera revisió, extenentse en atinades observacions respecte del desenrotllo de la industria textil y fent notar que si una ben entesa revisió pot proporcionar a la industria un desenrotllo plausible, existeixen a la vegada altres medis que l'orador considerà de més eficacia y de més ràpits resultats pera'l prosper desenrotllo de la mateixa.

Abdós oradors foren molt aplaudits.

Assistiren al acte ademés de les societats que constitueixen el Comitè, els delegats de les següents: Tres Classes de Vapor, Foment del Treball Nacional, Ateneu Obrer, Colegi del Art Major, Associació d'Enginyers Industrials, Associació de Mechànichs y Metalaris, y altres el nom de les quals sentim no recordar.

S'ha convocat una reunió d'industrials les fábriques dels quals radiquin en les conques dels rius Ter, Fresser y Fluvià, pera tractar d'un assumpte de gran interès. Aquesta reunió tindrà lloch el pròxim dilluns, día 29, a les quatre de la tarda, en el Foment del Treball Nacional.

La Protecció legal dels treballadors a Catalunya

Conferencia important

Sabuda es de nostres lectors la constitució del grupu català pera la Protecció legal dels treballadors.

Es aquesta entitat una filial de la secció espanyola de la benemèrita Associació Internacional pera la Protecció legal de treballadors, constituída en 23 de juliol de 1900, ab residencia a Basilea Suíça. La secció espanyola data del 26 de janer de 1907.

Es aquesta institució una de les més hermoses y nobles de nostra época. Ella, ab les seves assamblees periòdiques, ab les seves seccions nacionals, de les que fins avuy n'hi hà constituídes 14 en els principals Estats d'Europa y Amèrica, y, sobre tot, ab la força que li dona el comptar entre'ls seus adherits la flor de la intelectualitat en tots els paisos y potents organisacions patronals y obreres (aquestes, solament, representaven en 1907 a més de 5 milions d'obrers) mou als governs no sols a llegislar en benefici de la salut o dels interessos materials y espirituals de les classes proletaries, sinó a convenirse ab els dels altres paisos pera reglamentar la vida del treball en fórmules de Dret internacional.

Per això ab rahó s'ha dit que es un dels organismes que més contribuiexen a la formació de una convicció jurídica universal, base, en nostres temps, del progrés de dit Dret. Per això, també, figuren en l'Associació y en les seves seccions nacionals, homes de tots els partits polítichs, de totes les confessions religioses y de totes les classes socials, perque hi caben a l'Associació tots els homes de generós sentiment y d'esperit justicier.

El grupu català pera la Protecció legal dels treballadors, es el primer grupu local que's constitueix de la secció espanyola. Altres seccions els tenen nombrosos, sobre tot l'alemanya, que té constituits grupus locals a les més importants poblacions del Imperi.

Com en la secció espanyola, com en l'Associació Internacional, hi trobem en el grupu homes de valer y de significació, que en les lluites polítiques de la nostra terra se troben completament separats. Aixís veyem en ells als Pere Corominas, Ramón Albó, S. Valentí y Camp, doctor Martí y Julià, Francisco Layret, Joan de D. Trías y Giró, Joseph María Tallada, Francisco Moragas y Barret, Miquel Sastre, Cebrià de Montoliu, R. Noguer y Canet, J. Pous y Pagès, Alexandre Plana, Miquel Vidal y Guardiola, A. Rovira y Virgili, Joseph María Gich, doctor E. O. Reduà, J. Ruiz y Castellà, J. Vidal y Tarragó, etcètera, etc.

El grupu català pera la Protecció legal dels treballadors se proposa empendre una gran lluita en pro dels ideals que sustenta. Y pera divulgar aquests ideals, que no hi hà que dir que son els mateixos de la A. I., y al mateix temps, pera explicar la obra d'aquesta, ha organisat una serie de conferencies públiques ,de les quals se donaràn aquesta setmana les següents:

Avuy, a les deu de la nit.—Local del Centre Autonomista de Dependents. —Conferenciant: Doctor Martí y Julià.

Dissapte, a les deu de la nit.—Local del Centre Obrer del carrer de Guardia, 14.—Conferenciant: Don R. Noguer y Cornet, secretari del grupu.

Diumenge, al matí.—A la Secció Social Popular, Duch de la Victoria.—Conferenciant: Don Miquel Sastre, tresorer del grupu.

Seguiràn a n'aquestes conferencies, que seràn, ademés, preparatories de un gran acte públich que té en organisació el grupu, pera recabar el compliment de les lleys socials vigents en nostre país, altres dels senyors Tallada, Martínez Gras, Vidal y Tarragó, Layret y altres.

Es d'esperar, pels seus primers treballs, que'l grupu català pera la Protecció legal dels treballadors, exercirà prompte en la vida social de nostra terra la poderosa influencia que en altres paisos té la colectivitat internacional en que ha entrat a formar part.

Beneficencia

La Junta de Dames de la Caritat Cristiana de la barriada de Gracia ha socorregut, durant el mes de desembre, 58 malalts pobres de la parroquia de Santa María de Jesús, 41 de la de Sant Joan, 25 de la de Sant Joseph, haventlos repartit 441 kls. de pà, 1.090 kls. de carbó, 120 litres de llet, 40 bonos de carn, 41 bonos de gallina, 200 bonos de sopa, 70 peces de roba, 7 embolcalls pera acabats de néixer y 100 kls. de palla pera màrfegues.

L'Institut Benèfich Social que tan brillant èxit va obtenir durant el seu abonament de 6 divendres selectes al teatre Eldorado, a petició d'alguns abonats, y desitjant complàurels, n'ha obert un altre per quatre divendres consecutius, que's comença avuy.

En el concurs organisat pel Comitè Suprem de la Federació Femenina contra la Tuberculosis pera premiar a la mare o encarregada de familia pobre que tenint major nombre de noys per atendre, els hagi procurat, durant l'any, vida més higiénica y morigerada, el Jurat calificador ha adjudicat els premis en la forma següent:

1.—75 ptes. De la Federació, a Cristina Tarrés, viuda ab 6 fills, Valencia, 400, primer, segona.

2.—50 ptes. De don Manuel Portela, governador de Barcelona, a Assumpció Guillén, 11 fills, Portal Nou, 41.

3.—50 ptes. De la marquesa de Marianao, a Consol Ferrer, viuda ab 3 fills, Quevedo, 30, Gracia.

Dos premis de 50 ptes. cada un, del senyor comte de Güell:

4.—50 ptes. a María Molina, viuda ab 6 fills, Santa Agna, 8 y 10, Barceloneta.

5.—50 ptes. a Francisca Martínez, viuda ab 5 fills, Riego, 14, primer, Gracia.

Dos premis de 50 ptes. cada un, de «Histògen Llopis»:

6.—50 pts. a Felipa Crespo, 5 fills, Riudarenes, 8, tercer, segona.

7.—50 ptes. a Angela Alcañiz, ab 5 fills, Porvenir, 139, baixos, Sant Gervasi.

8.—25 ptes. Del senyor marquès de Robert, a María Costa, viuda ab 4 fills, Guillem Tell, 16, Gracia.

9.—25 ptes. Del senyor comte de Lavern, a Inés Clarà, ab 5 fills, Ramelleres, 5, primer, segona.

10.—25 ptes. De la senyora donya Angels de Martínez Vargas, a Antonia de Luca, ab 5 fills, Argüelles, 10, primer, primera, Gracia.

11.—25 ptes. De la Junta de protecció a la Infancia, a Margarida Burrellas, viuda ab 6 fills, Roger de Flor, 253.

12.—25 ptes. De la Reyal Associació de Cassadors, a Josepha y Ramona Lopez, carrer Bere Serafí, 42, primr, Gracia.

13.—25 ptes. De la senyoreta Canalejas Moraita, a Ramona Orobigt, viuda ab 4 fills, passatge Marimon, 5, tercer, segona.

Dos premis de 25 ptes. cada un, de la senyoreta Ampar Coloma:

14.—25 ptes. a Teresa Martí, 3 fills, Vilamarí, 100, tercer, Sans.

15.—25 ptes. a Jascinta Totosaus, viuda ab 3 fills, Olm, 11, quart, segona.

Dos premis de 25 ptes. cada un, de «Caridad»:

16.—25 ptes. a Felipa Selma, viuda ab 6 fills, Santa Agna, 70, primer, primera.

17.—25 ptes. a Ampar Lavall, 6 fills, Amalia, 7, primer, tercera.

Dos premis de 25 ptes. cada un, de la senyoreta Mercè Ribas:

18.—25 ptes. a Balbina Martín, viuda ab 6 fills, Blanquería, 9.

19.—25 ptes. a María Ragàs, 4 fills, Tormenta, 21, primer.

Dos premis de 25 ptes. cada un, de la senyoreta María Castellà:

20.—25 ptes. a Remey Bigorra, 4 fills, Provença, 573, según, segona.

21.—25 ptes. a Teresa Loren y Victoria Casimiro, Riera Casolas, 8, baixos.

22.—25 ptes. De la senyoreta Angeleta Campos, a Paulina Gracia, 3 fills, Sant Salvador, 35, baixos.

23.—25 ptes. De la senyoreta Teresa Llurba, a Antonia Duch, 3 nets, Arimón, núm. 38.

24.—25 ptes. Del doctor Queraltó, a Apolonia Molins, viuda ab 6 fills, Sant Geroni, 27, quart, sexta.

25.—25 ptes. De la senyora de Rodríguez Mendez, a Rosa Baqué, 4 nebots, Sicilia, 350, según, primera.

Dos premis de 15 ptes. cada un, a la memoria de la senyoreta María Casacuberta Bofill:

26.—15 ptes. a Vicenta Beltràn, viuda ab 2 filles, Villajoyosa, 43, Barceloneta.

27.—15 ptes. a María Fàbregas, 2 fills, Berenguer, 4, baixos.

Dos premis de 15 ptes. cada un, d'una senyora caritativa:

28.—15 ptes. a Agneta Farré, 6 fills, Perill, 45, Gracia.

29.—15 ptes. a Fuensanta Guerrero, 8 fills, Vifredo, 16, primer, primera.

30.—10 ptes. De don Joaquim Blet, a Vicenta Abarrategui, 4 fills, Sant Antoni de Padua, 5, quart, primera.

31.—10 ptes. De don Joseph Garí, a Clara Arbones, 4 fills, Jaume Giralt, 40.

32.—10 ptes. Del senyor Arnús, a María Perez, 4 fills, Alfons XII, 76, Sant Gervasi.

33.—10 ptes. De don Joan Curvo, a Ramona Alartruez, 5 fills, Amalia, 20, según, segona.

34.—10 ptes. De donya Rosa Berenguer de Ciurana, a Rosa Cañamàs, 5 fills, Sant Pacià, 19, quart, primera.

El Comitè ha rebut darrerament el donatiu de 100 ptes. del senyor comte de Güell y el premi de 25 ptes. del doctor Queraltó y 50 ptes. de «Caridad».

L'Ateneu Barcelonès, responent a ses tradicions, ha cedit el seu saló d'actes a la Federació Femenina pera que aquesta celebri el repartiment de premis, repartiment que tindrà lloch el proper diumenge, 28 del corrent, a les onze del matí, al indicat local. En el mateix acte seràn entregats els diplomes de cooperació als noys protectors que contribuiren ab sos donatius al èxit de la «Primera festa dels noys pobres», celebrada al parch Güell en maig de 1911.

Societat Econòmica Barcelonina d'Amichs del País

Programa del concurs de 1911-1912

Fundació patronal o altres actes patronals en favor dels treballadors.—Premi d'honor, consistent en una medalla d'or, colocació d'una lápida, y publicació de la Memoria que després se dirà, al fabricant de Catalunya que més s'hagi distingit en la creació y sosteniment d'institucions en favor dels seus obrers, o que en altres formes més s'hagi preocupat del bé moral y material dels mateixos. (La Econòmica publicarà la Memoria de la institució o institucions patronals o dels altres fets premiats, a fi de que puguin servir d'estímul y exemple).

Institucions de caràcter social.—Premi de don J. Angel Baixeras.—Un premi de diploma honorífich y la dotació de 1.000 ptes. a la institució de caràcter benèfich o instructiu, fundada en aquesta ciutat durant l'últim decení, y que més se fassi acreedora a la recompensa.

Fets morals de notable utilitat social. —Premi legat pel doctor don Francisco Garí y Boix.—Diploma honorífich y 1.000 pessetes, pera recompensar fets morals, de notable utilitat social, y que siguin correctiu a les males tendencies.

Alumna de les escoles de la Junta de Dames.—Premi fundat per don Antoni Brusi y Ferrer, en nom de sa esposa donya Josepha de Mataró.—Diploma honorífich y els cupons de títuls del Deute del Estat, import d'aquest premi, corresponents a una anualitat. Serà adjudicat, a proposta de dita Junta, pera ésser dipositat a la Caixa d'Estalvis d'aquesta provincia, a nom de la noya agraciada, pera entregarli en la forma establerta a la fundació.

Jove farmacèutich.—Premi legat pel doctor don Ramón Marqués y Matas. —Diploma honorífich y 750 ptes., al jove que tenint acabats els estudis de la Facultat de Farmacia, en aquesta capital, y de posició més modesta, hagi demostrat durant la carrera millor comportament y aplicació.

Alumne d'aquesta Universitat.—Diploma honorífich y medalla d'aquesta Societat, al alumne, natural de Catalunya, que, durant els seus estudis en aquesta Uuniversitat, hagi obtingut major número de premis ordinaris.

Redempció del servey militar.—Premi legat per la senyora donya Josepha Moreu y Bori.—Diploma honorífich y 1.500 pessetes destinades a redimir del servey de les armes a un jove pobre, fill y vehí d'aquesta capital, que s'hagi distingit per sa honradesa, laboriositat y amor a la familia, y mantingui als seus pares ab el fruit del seu treball.

Si no s'adjudica, per no reunir les condicions senyalades, però si n'hi hà algún dels protosats en qui concorrin, éssent reclura disponible, s'entregarán a n'aquest 500 ptes.

L'adjudicació del premi tindrà lloch dintre del terme concedit al objecte a que's destina.

Donat cas que per reforma de la Ley de reemplaç del exercit no fos possible la redempció a metàlich, s'adjudicarà'l premi conforme les disposicions de la fundadora.

Imponents a la Caixa d'Estalvis.—Premis oferts per la Junta de la Caixa d'Estalvis de la provincia.—Dos premis de diploma honorífich y 250 ptes. cada ún, destinats a altres tants obrers, imponents a la Caixa d'Estalvis d'aquesta provincia, ab cinch anys, al menys, d'anterioritat a la data del present programa que hagin sigut més constants en les imposicions de les seves economies en dita Caixa, sense comptar ab altres recursos més que'l producte del seu treball, y en tot cas el de sa esposa y fills. Ab la solicitut deurà acompanyarse justificació del import de les cantitats que obtingui setmanal o mensualment per tots conceptes com total ingrés, la persona pera qui se solicití premi.

(Seguirá)

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Italians y turchs

París, 25, 8'15 nit.

Perim.—Un barco de guerra italià ha renovat l'atach a Sheik-Said, contestant els turchs desde tres posicions.

Rectificació

París, 25, 9'34 nit.

Roma.—Son infondades les noticies publicades per alguns diaris sobre'l resultat del examen mèdich dels 29 turchs desembarcats a Cagliari.

Del Brasil

París, 25, 10'46 nit.

Río Janeiro.—La lluita política ha tornat a adquirir intensitat.

A Bahía s'han reproduit les colisions pels carrers.

Han sigut saquejats y incendiats els edificis dels periòdichs hostils a la candidatura del ministre Ceubra al Govern del Estat de Bahía.

El comerç està paralisat.

També es crítica la situació en altres poblacions.

La vaga a Portugal

Lisboa, 25, 11'10 nit.

S'ha generalisat la vaga d'obrers del camp.

També han parat moltes fábriques.

Aquesta nit se celebra una reunió de tots els Sindicats, al domicili de la Federació de Sindicats obrers de Lisboa, pera decidir si han de proclamar o no la vaga general.

Fransa y Italia

París, 25, 11'50 nit.

M. Poincaré ha rebut a les deu d'aquesta nit una comunicació del embaixador de França a Roma, donant compte del estat de les negociacions entaulades entre M. Barrere y el Govern italià ab l'objecte de solucionar l'incident del «Carthage» y assegurar la restitució dels passatgers turchs del «Manouba».

La qüestió no està encara definitivament resolta.

M. Poincaré donarà immediatament a M. Barrere les instruccions necessaries pera la continuació de les negociacions.

Les eleccions del Reichstag

París, 26, 11'58 nit.

Berlin. — Avuy s'han fet eleccions pera resoldre els últims «ballotages».

Els socialistes han guanyat 5 llochs.

El nou Reichstag se composarà de 42 conservadors, 14 conservadors del Imperi, 10 de l'Unió económica, 93 del Centre, 17 polonesos, 45 nacionals-liberals, 110 socialistes y 24 de diverses filiacions.

Els conservadors perden 19 llocs, els conservadors del Imperi 11, la Unió econòmica 7, el Centre 10, els nacionals liberals 6 y els radicals 6.

Els socialistes guanyen 55 llochs y els polonesos 15.

Socialista elegit

París, 26, 1'30 matinada.

Berlín.—El socialista Lubknecht ha sigut elegit a Postdam.

De Portugal

Lisboa, 26, 10'25 matí.

En la reunió de sindicats obrers s'ha aprovat una moció protestant contra el procedir de les autoritats d'Evora ab ocasió de la vaga de camperols.

No s'ha adoptat cap resolució sobre la vaga general.

—A Coimbra s'han registrat tumultuoses manifestacions obreres, però no hi ha hagut necessitat de que hi intervingués la força pública.

—A la provincia de Alentejo està en víes de solució la vaga d'obrers del camp que fa dos mesos que dura.

—A Evora ha sigut clausurada la societat de constructors civils hont celebraven sos conciliàbuls els directors de la vaga d'obrers del camp.

Anglaterra y Russia

París, 26, 10'45 matí.

Sant Petersburg.—Ha arribat una delegació del Parlament britànich.

Ha sigut obsequiada ab un banquet a la embaixada d'Anglaterra.

L'embaixador britànich y el ministre rús M. Kokontzoff han cambiat brindis molt afectuosos

Argentina y Paraguay.

París, 26, 11'35 matí

Buenos Aires.—Un telegrama del ministre de l'Argentina a Asunción, anuncia que no ha rebut cap contestació del Govern del Paraguay y que's retira ab tot el personal de la Legació, embarcant en un creuer argentí que arribarà el diumenge a Buenos Aires.

Explosió

París, 26, 11'50 matí.

Guayaquil.—Ha ocorregut una formidable explosió en un quarter, resultant 60 víctimes, entre morts y ferits.

Instruccions aprovades.

París, 26, 12'28 tarda.

M. Poincaré ha reunit aquest matí als seus companys de Gabinet y els ha donat compte de les instruccions que ha telegrafiat al embaixador francès a Roma, M. Barrere.

Els ministres les han aprovades per unanimitat.

Del terratrémol

París, 26, 2'52 tarda.

Atenas.—Les noticies rebudes pel Govern donen compte dels efectes del terratrèmol que's va sentir ahir a Cephalonia.

Han quedat destruits alguns caserius.

Se tenen noticies d'haverhi 8 morts y 2 ferits.

Segueixen les sotragades sísmiques.

El presupost francés

París, 26, 3'40 tarda.

La Cambra de Diputats ha votat la nova dotzava provisional.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Les negociacions

Madrid, 26, 12'30 matinada.

La setmana entrant arribarà a Madrid l'embaixador francès, M. Geoffray, pera remuar les interrompudes negociacions, que continuràn ab gran activitat.

Conferencia

El general Aguilera ha conferenciat ab el president del Consell.

Recompenses

Demà se publicarà la llista de recompenses als individuus de tropa pel combat del 30 de setembre.

De Melilla

Melilla.—A Ishafen se li ha aviat el fusell a un centinella, sense conseqüencies.

—El general Ramos s'ha encarregat del mando de la divisió orgànica.

—A Yazamen han sigut fets presoners uns moros, ab quatre mules.

De Melilla

Madrid, 26, 10 matí.

Melilla.—Han arribat a la plaça y s'allotjen al quarter de Cabrerizas les deu companyíes del regiment de Melilla, destinades aquí pera que tinguin descans, perque portaven molt temps a les posicions avensades.

—Ha acabat la reconcentració dels cosos que van pendre part en la operació del día 18.

—A les posicions no hi hà novetat.

—Estem en plè periode de plujes. Ahir va ploure a bots y barrals.

—La comissió d'Estat Major y enginyers formada pel comandant Benedito y els capitans Alarcon y Moreno Lázaro, van estar a la Cala Tramontana pera estudiar el medi de convertirla en un desembarcader hont els vaixells puguin efectuar la càrrega durant els temporals.

—El caid Sachi, de la harca amiga de Qubdana Oriental, ha marxat desde Seluàn al Zayo, pera prestar servey en aquella posició.

—Després de penosa marxa, car els camins estàn convertits en fangars a causa de les plujes, arribaren sense novetat a la montanya Armid y Molley Bouchir els acostumats convoys.

—A l'Archa s'ha instalat una estació de radiotelegrafía a càrrech del tinent senyor Aud.

—A la montanya Mauro se dediquen els moros a les feines agrícoles.

Pels malalts y ferits

San Sebastián. — Els sargents de la guarnició celebraràn una funció el día 3 de febrer, al teatre del Circh, destinant els productes als ferits y malalts en campanya.

De Càdiz

Càdiz.—Als quarters de Santa Elena, Sant Roch y la Bomba se preparen allotjaments pera'ls reclutes dels batallons de cassadors de Catalunya, Ciudad-Rodrigo y Tarifa, que rebràn instrucció en aquesta plaça abans de marxar a Melilla.

Noticia desmentida

Madrid, 26, 2 tarda.

Oficialment se nega que'ls generals Aldave y Larrea hagin presentat la dimissió.

Una petició

«A B C» demana que's fassi extensiva la gracia del 'ascens per les Corts al capità Ovilo, que fou a l'Africa el precursor del tinent coronel Fernandez Silvestre.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

L'acort franch-alemany

París, 25, 8'17 nit.

La comissió senatorial ha aprovat l'acort franch-alemany per 15 vots contra 2 y 4 abstencions.

M. Clemenceau ha votat en contra.

MM. Trouillot y Pichon s'han abstingut.

D'espectacles

El diumenge vinent, 28, a dos quarts de deu de la nit, tindrà lloch en el Centre Moral de Sant Francisco de Paula, y organisada per la secció dramatica del mateix, una funció a benefici den Joan Mateu, posantse en escena una de les millors produccions del teatre catòlich molt temps fa no representada en aquest Centre.

Al Gran Teatre Espanyol s'hi donaràn tres balls de disfreces, els dies 27 del corrent mes, y 3 y 10 del febrer properivinent.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 26 de janer.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes... ...	15'01	84'93	84'95 p.
Ac. F-C. N. Esp.ª fi mes.. ...	84'10	'	84'10 p.
» » Alacant fi de mes. ..	93'85	93'30	93'30 d.

Premi del or
(Preus de compra)

Alfons ...	7'50	per 100
Isabel. ...	10'50	»
Unces y mitjes unces.. ...	7'50	»
Quarts d'unca. ...	7'	»
Octaus y 1-16 d'unca.. ...	5'50	»
Fráncha. ...	7'75	
Lliures.. ...	27'05	per L.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d.v. 0,30 % dany.		
Londres 90 dies ...		26'75 d.
» xech ...		27'31 p.
París xech.. ...		5'05 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi mes.. ..	84 95	84'90	84'875	84'90
» » ctat. s A..	86 10	'	'	'
» » » » B.	86'55	'		'
» » » » C...	85'35	85'45	'	'
» » » » D..	85'	'	'	'
» » » » E...	85'	'	'	'
» » » G y H.	87'25	87'	'	'
Amortizable 5 % fi mes..	'	'	'	'
» » ctat. s. A	102'60	'	'	'
» » » » B	102'50	'	'	'
» » » » C	102'40	'	'	'
» » » » D	102'30	102'25	'	'
Amortizable 4 % fi mes..	'	'	'	'
» » ctat. s. A	95'30	95 50	'	'
» » » » B	95'25	95'30	'	'
Tit. Dte. Mun. 1903-04-05 (4 ½ %)....	96'15	96'25	'	'
» » 1906 (4 ½ %)	96'35	'	96'25	96'50
» » 1907 (4 ½ %)	'	'	96'25	96'50
» Ref.ª 1908 (4 ½ %).....	96'	'	94'85	95'15
» » Maig 1909 Ens. (4 ½ %)	96'50	'	'	'
» » Abril 1907 Ens. (4 ½ %)	94 50	'	'	'
» » de Sarrià ...	'	'	98'75	99'25
Empréstit Dip. Prov. (4 ½ %)..		'	100'	100'50
Port de Melilla y Chafarinas (6 %)	107'75		107'50	108'

Obligacions comptat

Cambis anterior.			QUEDA Diner	Paper
96	»	» Villalba a Sep. (4 %).	96'	96'25
96'	»	» exp. de Alm. Val. y Zar. (4 %) ..	95'85	96'
97'25	»	» Osca, Pr.ª y ultres líneas (4 %) 1 a 750.000	97'25	97'50
81'	»	y minas S. Joan Alcadesa guides. N. (3 %)....	81	81'50
58'65	»	T. B. Fransa (3 ½ %) ...	58'65	58'85
106'50	»	M. Z. A., Arins. s. A (3 %)	106'50	106'75
102'75	»	» Serie B (4 ½ %) 1 a 150.000	102 75	103'
95'75	»	Serie C (4 %) 1 a 150.000	95'75	96'
95'75	»	Serie D (4 %) 1 a 150.000.....	95'75	96'
87'35	»	» » Rem R. (4 ½ %).	87'35	87'65
68'25	»	A. V. T., no adher. (3 %)	68'25	68'75
77'85	»	» » » adheridos (3 %)	77'75	78'
44'65	»	M. Z. O. y Vigo 1880	44'65	44'85
78'75	»	Id. id. prio. s. G y H (3 %) n. 1 a 24.000.....	78 75	79'25
103'50	»	M. a C. P., 1.ª y 2.ª s. (5 %)	103'50	104'
95'	»	M. a C. P., 3.ª serie (4 %).	95'	95'50
'	»	Vasch-Ast., 1.ª hip. (5 %).	'	'
103'	»	» » 2.ª » (6 %).	103'	103'50
94'	»	Olot a Girona (4 %).....	94'	94'50
95'50	C.ª Gral. de Tranvías (4 %)		95'75	96'25
94'75	C.ª Tranv. S. Andreu y extensió (4 %).....		94'50	95'
101 50	C.ª Ibensa, d'Elc. (5 %).....		101'50	102'
93'75	C.ª Ibensa, d'Elc. (4 %).....		93'50	94'
93'75	C.ª Trasatlántica (4 %).....		93'75	94'
78'75	Canal d'Urgell.....		78'75	79'25
76'	Stat. G. d'Algues B.ª (3 %)..		76'	76'50
93	» » » 4 %)....		93'	93'50
100'50	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)..		100'50	101'
78'	Stat. G. Sucrera d'Espanya (4 %) n. 1 al 140.000		78'	78' 50
95'50	C.ª G. Asfalts Asland (3 %). ..		95'50	96'
100'85	Port de Tarragona, Serie A. (5 %)		100'85	101'35
93'50	Comunitat de Regants de l'Ebra. Bonos perf. (4 %)		94'	95'50
98'	F. d'Obres y Ciut., no hip. (4 ½ per cent).		98'50	99'50
98'50	C.ª Cotxes y Automóvils (4 %) ..		98'50	99'50
97'25	Siemens Schuckert, Ind. El. (5 %).		97'75	98'25
101'25	Stat. Val. d'Electricitat (3 %)...		101'25	101'75
92'25	Navegació y Industria (4 %)....		92'25	92'75
96'25	Stat. Carbons de Berga (4 ½ %).		96'50	97'

Accions fi mes

19'45	P. Med.ª Zam. y Orense a Vigo	19'30	19'35
69'15	P-C. Nort d'Espany ...	68'90	69'
96'20	» Mad. Sar. Alacant.	96'10	96'15

Accions comptat

10'50	Canal d'Urgell..	10'75	11'
72'	Espanyn Industrial.....	72'85	73'
100'50	C.ª Pentes. Telefs., pref. 4.000 a 62.000	100'50	101'

Borsa de Madrid
Tanca Oficial

	Telegrama de les	3'45
4 per 100 Interior comptat.... ...		84'80
4 per 100 » fi mes.....		84'88
4 per 100 » fi próxim... ...		
Amortizable 5 per 100..		102'10
Banch d'Espanya...		451'
Arrendataria de Tabacs..		294'50
Societat General Sucrera—Obligacions..		'
» » » » Acc. preferides		44'25
» » » » ordinaries...		'
Francs..		107'80
Lliures.		27'28
Banch Espanyol Rio Plata		479'

Darrera hora

	Telegrama de les	4'20
4 per 100 Interior fi de mes.		84'80
Banch Espanyol Rio Plata...		480'
Francs.		107'80

Borsa de París

	Telegrama de les	3'12
4 per 100 Interior espanyol...		79' 05
4 per 100 Exterior...		94 45
Accions Nort d'Espanya.		426
» Alacant ..		431'
Ferrocarrils Andaluços.		278'
Renda Russa, 5 %.		105'85
» » 4 ½ %		100'85
Brasil, 4 %.		88'30
Banch Espanyol Rio Plata		442'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	84'85	84'80	84'85 d.
Ac F-C. N. Esp.ª fi de mes...	83'90	'	83'90 o.
» Alacant fi de mes. ..	93'15	93'20	13'15 d.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotització de Londres:

Accions ferro-carril Atchison...	108'75
» » Baltimore ...	107'75
» » Chesapeake...	76'
» » Union Pacific ...	107'75
» » Missouri Kansas ...	29'12
» Trust del Acer ...	67'48

Borsa de Londres

	Londres, 26
Consolidat anglès 2 ½ % ...	77'87
Uruguay 3 ½ %...	76'50
Renda japonesa 4 % ...	86'50
» russa 5 %...	104'25
Venezuela 5 %...	58'37
Colombia 5 %...	48'07

Les sessions d'avuy

Després d'una indisposició que m'ha allunyat durant vuit díes de vora les cotisacions y per conseqüent, m'ha privat del gust de comunicarme ab els meus llegidors ,me torno avuy a encarregar de la secció quotidiana, donant les efusives gracies al company J. Roig, qui ab molt acert y pràctica ha ressenyat les variacions y palpitacions borsàtils, y saludant, afectuosament a tots.

= Aquesta variació en la cotisació de Norts y Alacants, en durus en lloch de napoleons, es ,apart de lo que facilití la liquidació y els càlculs, únicament d'un efecte óptich.

Feta en aquelles sessions de plenitut d'entusiasme d'alça, vaig creure sempre, desde mon allunyament, que serviría pera interrònprela, si no definitivament,—perque això es molt difícil de predirho,—al menys de moment, donchs coneixent la psicología de la gent de Borsa, se sab que l'especulador, tractcom supersticiós, tem sempre que tota novetat marqui un terme.

Per això ara els corros de carrils esperen per tots indrets una força nova, y com que aquesta alça, per agradablement que hagi estat seguida, no ha estat feta aquí, se tenen els ulls fits a Madrid (fort especulador de carrils de uns anysençà), a París y a Bruselas, pera veure la orientació d'aquestes places, que també podría ser que continuessin en la millora.

= Aquest matí el Borsí tanca: Interior 84'95 p., Norts 94'10 p., y Alacants 93'30 diner.

De la tanca d'ahir a les cinch a n'aquesta se pert 0'07 de Interior, 0'10 de Norts y 0'15 de Alacants.

= A Madrid, aquest mitgdía, al reunirse'ls corredors al Banch, han cotisat Plates liquidació a 479 y pròxim a 481 y Interior a 84'97 liquidació y pròxim a 85'27.

De Borsa, després, se'ns envía: 84

La revolució de Xina

El perill groch

La revolta que s'inicià al Sur del immens Imperi assiàtich, a hores d'ara veurà coronats els seus esforços pel més esclatant triomf, si es cert lo que «The Times» anunciava en un telegrama rebut de Pekin: que dintre tres o quatre dies sería publicat un edicte anunciant l'abdicació del jovincel You-Yi, y la proclamació de la República.

Aquest fet insòlit y no esperat ha sigut rebut ab estupefacció y estranyesa per Europa. Aquesta, gairebé no's preocupava dels afers dels fills del «celeste Imperi». L'Estat anquilosat baix el govern despòtich de la dinastía mandxú, ha sentit germinar en els seus dintres ferments de renovació y de vida nova; els mandarins soperbs cauen baix la potenta embranzida dels polítichs novells educats en les escoles de la cultura europea y americana; els vells fumadors d'opi, degenerats de cos y d'ánima, se senten empesos per les noves generacions, fortes y ardides, que volen encarrilarse a tota pressa per les vías de la civilsació moderna. L'actual revolució de Xina ve preparada desde molts anys.

Després de la europeisació del Japó, els fills del vast Imperi assiàtich obriren els ulls a nous horitzonts, y pensaren en que sa vella patria podía tal volta convertirse en el més poderós Estat del mon. Començà allavors l'éxode de membres de les capdals families xines a les grans ciutats d'Europa y Amèrica, ahont s'educaren y instruíren, y aqueixos joves al tornar al vell Imperi, hi han portat aires d'Europa, ferments de civilisació nova, que molt prompte han florit y granat.

Cada un d'aqueixos joves europeisats ha sigut un foco de protesta y de rebelió contra les Constitucions polítiques y les costums tradicionals del vell Imperi.

En pochs anys han arribat fins a socavar els fonaments del trono, amparador y representant de les anacròniques creencies y de les centenaries tradicions del Imperi xino.

Per sobre les famoses muralles que simbolisaven el més auster y absolut isolament, han arribat a la gran ciutat dormida sobre'ls prejudicis de velles generacions, les celisties de la civilisació, les llums de la cultura novíssima.

La part meridional del Imperi es la que primer s'ha deixondit de son somni secular, y en ella ha nascut y s'ha fet potenta la revolució actual.

Y es, per cert, ben digna de meditació y estudi la transformació soferta pel vell Imperi. Les antigues revoltes xines, com per exemple, la dels boxers, portaven el segell de la crudeltat y la barbarie; els revolucionaris d'avuy, en cambi, donen mostres d'un mesurat respecto a les vides y propietats agenes, fins al extrem d'amenaçar ab pena de mort a n'aquell que ataqui als cristians y europeus establerts en el país.

Fins els quefes dels bàndols combatents han volgut imitar les pràctiques y habituts dels pobles moderns, tractant de posar fí a la guerra interna, mitjantsant un conveni, pera evitar les malvestats d'una lluita fratricida.

Substitueixen les habilitats de la diplomacia a les sanchnantes escenes dels camps de batalla, y es per això que'l virrey Juau-Xi-Kai, representant del vell ordre de coses y encarregat de vèncer la revolució, envía sos parlamentaris a n'en Sun-Yat-Sen, el quefe de la revolta, y en una conferencia tinguda a Sanghai, convenen en l'abdicació y destronament del «Fil del Cel», al qui se li designa'l palau de Pchol, ahont podrà viure conservant els respectes que's deuen a la magestat caiguda.

Sembla que'ls novells polítichs de la Xina convocaràn una Assamblea Constituyent, y donaràn a n'aquell immens territori una Constitució republicana, federativa y autonòmica, calcada en la que regeix l'Amèrica del Nort, y creant un exèrcit permanent de «cinch milions» de soldats.

Ara bé; la invasió assiàtica, el «perill groch», del qual s'han vingut rient els homes de pell blanca, ¿no pot devenir una espantosa realitat, dintre un período de temps, tal volta no molt llunyà?

Les fortes inquietuts regnants a Europa y Amèrica, devant l'Orient amenaçador, qui vol llensar sobre la raça blanca les seves legions incomptables, armades y equipades a la moderna, que tan bellament descriu l'Hugo Benson en ses fantasies sobre'ls aconteixements futurs, ¿devindrà algún día espantosa realitat?

Tal vegada s'entaulí en sigles veniders la soperba lluita de races; l'home groch quan se sentirà prou fort, no voldrà sofrir el predomini de sos germans de raça blanca, y tractarà d'arrebatarlos el centre del domini del mon.

No en va'ls ciutadans dels pervindre, els noys que assisteixen a les escoles del gran Imperi assiàtich, entonen aquest himne patriótich:

«Desperta, Xina, oh vell lleó adormit. —Fes retrunyir ton bram potent sobre'ls camps de batalla.—¡Oh bárbres de cara blanca, els homes grochs no volen soportar ja més vostres odiós jou!—Ja s'atança l'hora suprema, en que milers de joves, guiats per llurs capdills, vos han de destruir, oh bárbres blanchs d'Europa y Amèrica!»

Francisco MONTANYÁ Y SANTAMARÍA.

GLOSARI

ANDRÉ GIDE Y ELS «NOUVEAUX PRETEXTES»

Cal llegir els «Nouveaux Pretextes» d'André Gide. No innovaré res als informats sobre literatura francesa contemporania, dient que André Gide es una de ses figures més interessants. Reuneix les dúes qualitats que tan rarament se troben juntes, d'ésser un escriptor de gust pur y un ardent ideòleg, plè de curiositat y fins diríem de lascivia, per les experiencies intelectuals. Fatal era que, en aquestes condicions, fos tractat més d'una vegada, d'amich de la paradoxa. Y, això no ha deixat de ferse. Però, injustament; car, en realitat, té aquest fort lletrat a la paradoxa una sincera horror; y si ell combat a Remy de Gourmont alguna vegada es precisament acusant aquest d'estimarla ab excés; que André Gide té la veritat per una «materia dura», y no per quelcom de fràgil, o de fluid o de cambiant.

En definitiva, lo que podría haver de massa utrancer en llibres com aquell «Promethé nal enchaîné» que feu temps endarrera les meves delicies, s'ha afinat ab els anys transcorreguts, s'ha purificat, s'ha ungit de serietat y afinat en força. Avuy André Gide, després de haver treballat son propri esperit ab una concentrada obstinació, tota protestanta, si pot ésser anomenat súbtil, may frèvol ni diletant. Que estimi la «dificultat», no vol dir que estimi el «virtuosisme». Sino que fà de la «dificultat», y de son vencimen, uns alts valors morals. Jo penso als mateix y he donat a aquest principi més d'una aplicació, a les questions etnogràfiques, per exemple.

Sí: cal llegir les «Nouveaux Pretextes» d'André Gide... Encara que no sia més que per trobarhi aquesta viril sentencia, digna de Blas Pascal, y de ses hores millors Una sentencia que diu: «L'art neix de la coerció, se mou en la lluita, mo de la llibertat.»

XENIUS.

Poltiques

En Cambó a Girona

Copiem del notre distingit confrare «Diario de Gerona»:

«Es gran com ques vegades s'havía vist, l'espectació que ha despertat a Girona la propera conferencia que donarà l'eminent patrici senyor Cambó.

»Nosaltres no recordem de molts anys cap acte polítich celebrat a Girona que hagi sigut tan esperat y al que per endavant se li hagin fet els honors d'aconteixement com el que's prepara pera'l diumenge vinent.

»Y es just que sigui així. D'una part la importancia intrínseca de l'acte com a iniciador d'una estrada y convenient reorganisació de les forces regionalistes gironines, que s'acaba en el vell casal del Centre Catalanista y emprenen la orientació avuy més certada pera que el ressorgument de Catalunya sigui obra positiva; d'altra banda la significació y relleu que li dona la figura prestigiosa den Cambó que, per els indiscutibles y per una sabia y limitada actuació política, ha sigut justament enlairat al lloch de capdevanter del regionalisme català; y finalment, la joventut del moment polítich actual, en que apareix el regionalisme com un nou factor proper a intervenir directament en la política espanyola; tot son fets més que suficients pera que l'atenció de la gent se concentri en la conferencia que donarà el senyor Cambó; el diumenge en el Teatre Principal.

»Nosaltres creyem que aquesta especetació, no solament es molt justificada, sinó que no serà defraudada. Es més; podem dirho ab cert fonament de causa.

»La discreció y la prudencia que sabem guardar tractantse d'insinuacions polítiques, no'ns priven pas de consignar en aquestes planes una manifestació que ens feu ahir una significada personalitat regionalista, que tenim per molt ben enterada.

»El discurs que'l diumenge vinent farà en Cambó—ens deya—podeu creure que serà importantíssim. El farà a Girona, prò serà perque'l senti tot Espanya.

»Y nosaltres, recordant el discurs del senyor Cambó a Saragossa y la seva trascendencia, la circunstancia d'ésser la conferencia del diumenge vinent el primer acte polítich que després d'aquell discurs se celebra a Catalunya prenenthi part el senyor Cambó, venim a participar de la general espectació y a ratificar que la conferencia del día 28 serà un veritable aconteixement, un acte trascendental de política regionalista, una hermosíssima iniciació de la tasca que'ls catalanistes de Girona se proposen empendre».

«Enviaràn representacions a la conferencia del Sr. Cambó, segons comunicacions rebudes en el Centre Catalanista, les següents entitats:

Lliga regionalista de Barcelona, Associació Catalana Autonomista de Sant Feliu de Guíxols, L'Escut Emporità de La Bisbal, Lliga Regionalista de Santa Coloma de Farnés, Agrupació Regionalista de Besalú, Unió Nacionalista Catalana de Banyoles, regionalistes de Palamós, de Palafrugell, de Cassà de la Selva, etcètera, etc.»

***

«El banquet popular que'l Centre Catalanista donarà al senyor Cambó tindrà lloch a la platea del Teatre Principal, a les vuit del vespre.

Les inscripcions van en aument. Anit eren prop de 200 els inscrits. Pot assegurarse que la festa serà un acte d'hermosa germanor.»

Grupo Catalanista de Terrassa

La festa inaugural se celebrarà el properivinent diumenge, día 28, y a les quatre de la tarda, en el saló d'actes de l'Agrupació Regionalista.

Presidirà la festa el president de la Unió Catalanista, en Doménech Martí y Julià, prenenthi part probablement els diputats provincials senyors Folguera y Duràn, y Sansalvador, y altres distingits oradors de la capital.

Varies

—L'Associació Catalana de Beneficencia ha enviat una comunicació d'elogi a l'Ajuntament de Molins de Rey, pel simpàtich y catalanesch acte d'içar bandera catalana en la Casa Comunal, y recomanant a son cos municipal que l'hi servin com a signe de dignitat de justicia y de moralitat ab que's distingiren sempre les corporacions que foren en nostra patria genuinament populars.

També aquesta Associació envía lletres d'adhesió al miting ab que inaugurà ses tasques el Grupu Catalanista de Terrassa.

—El Centre Català Republicà Federalista de Barcelona convoca a tots els seus socis a la reunió general extraordinaria que se celebrará demà, día 27, a les deu de la vetlla, en son local social Alta de Sant Pere, núm. 2. Donada la importancia de la reunió, la J. D. prega la més puntual assistencia.

Començarà la reunió a les deu de la vetlla.

—En els diaris de Saragossa del dijous hi hem llegit un avís del Centre Català als seus socis, fentlos saber que'l nostre bon amich, el tinent alcalde de Barcelona y president de la Lliga Regionaolista de Gracia, don Ramón Pañella, els havía anunciat sa visita ab motiu de passar per Saragossa.

La Junta del Centre Català demanava als socis y llurs families que assistissin al local social pera rebre tan senyalada visita.

Ens plau que tan aviat hi hagi hagut un amich nostre que hagi correspost a la invitació que publicàrem en nom d'aquells catalans allunyats de la benvolguda terra catalana.

—El Consell directiu del Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, ha quedat constituit en la forma següent:

President, don Joseph Cararach; vis-president, don Pere Gallarda;; comptador, don Joseph Lairisa; tresorer, don Joseph Escarrà; vocals: don Andreu Boguñà, don Joseph Fusté Saladriga, don Enrich Pich, y don Pere Grifol; secretari, don Andreu Plà; vis-secretari primer, don Domingo Cerdól; vis-secretari según, don Joseph Batllori.

Comissió política.—President, don Joseph Cararach; vis-president primer, don Pere Pena; vis-president según, don Angel Bofill; secretari, don Joan Farré; vis-secretari, don Manuel Prat; vocals: don Joseph Mestres, don Joseph Martínez, don Lluis Gifre, don Joseph Busquets, don Pere Bussé, y don Pere Viladomat.

— El Comitè de Defensa Social ha acordat obrir una suscripció a favor de les víctimes dels successos de Cullera.

També acordà que'ls dijous, a les set del vespre, se dongui'l curset d'estudis superiors de política contemporania. El donarà'l comte de Santa María de Pomés.

La conferencia que hi donarà demà'l P. Fierro versarà sobre l'acció religiosa, social y pedagògica de D. Bosco.

—A Bellver (Cerdanya) s'hi ha començat a publicar un setmanari independent titulat «El Segre».

—En l'Ateneu Obrer del Districte II, el diumenge, día 28, a dos quarts de quatre de la tarda, se celebrarà el Consell general ordinari. Se prega als senyors socis l'assistencia.

Cultura

Diu el confrare vigatà «Gazeta Montanyesa»:

«Nostre bon amich l'antich alumne de nostre Seminari, mossen Pere Pujol y Tubau, ha sigut objecte d'una distinció ben senyalada. L'Institut d'Estudis Catalans l'ha delegat y pensionat perque fes un despullament dels documents del arxiu de la Catedral de la Seu d'Urgell y especialment del notable «Liber Dotaliorum.»

Llegim en nostre confrare «La Almudaina», de Palma de Mallorca:

«La tertulia literaria que semanalmente acostumbra reunirse en casa del egregio vate don Juan Alcover, vióse en la tarde de ayer muy concurrida.

En el confortable saloncito donde se rinde culto á las Letras y á las Artes y por el que desfilaron todos los representantes de la intelectualidad forastera que á nuestra Roqueta han llegado, reuniéronse ayer los más salientes de nuestros poetas y escritores, para escuchar las primicias de la traducción de la «Eneida» de Virgilio en verso mallorquín que el «Institut d'Estudis Catalans» ha encargado al inspirado poeta Lorenzo Riber.

La empresa como se vé es ardua, pero á juzgar por lo que ayer oimos puede ya afirmarse que Riber la realizará gloriosamente.

Lleva traducidos los dos primeros libros, de los que dió lectura al segundo, que valió al traductor calurosísimas felicitaciones, pues en la traducción ha sabido Riber hermanar la fidelidad del texto con la galanura de su versificación esplendorosa y atildada.

La falta de espacio no nos permite reproducir hoy un fragmento de la traducción; lo haremos en el próximo número.»

Cròniques de Buenos Aires

La colectivitat catalana de l'América del Sud.—L'obra den Joan Torrendell.—Els Jochs Florals del «Casal Català». —L'Àpat de Germanor.—Per la unió de totes les societats catalanes. — Adhesió a la Mancomunitat Catalana.

Avuy la tasca del corresponsal es ben agradosa, perque pot explicar moltes belles coses de la nostra colectivitat catalana. Però abans es necessari fer un xich d'historia y dirho tot ben clar, ab molta justicia y ab més prudencia.

Fins ara els catalans de la Argentina han fet molt poca obra colectiva; quasi res si's té en compte el mèrit de les seves individualitats. Y això, no es una opinió personal, sinó que, en un acte públich y memorable, ho acaba de declarar una de les figures més prestigioses ab l'assentiment dels representants de quasi tots els centres catalans de la República. S'han fundat centres que han tingut sempre un tant per cent insignificant dels catalans residents. S'han fundat varis setmanaris per aficionats al periodisme, que al desaparèixer ni han deixat el rastre d'un bon recort. Y, salvant honroses escepcions, la colectivitat catalana anava vivint entre la indiferencia dels més y les intrigues d'alguns capitosts, més amatents a la seva gloria personal que a la dels ideals que simulaven defensar. Perque, aquí hi hà un gran mal que corseca fins a algunes de les personalitats de més indiscutible mèrit, y es l'afany a les preeminencies, a les direccions, y a tots els càrrechs socials que'ls puguí donar una notorietat, tan difícil d'obtenir en aquesta populosa ciutat, ab tot y els èxits económichs que puguin tenir en sos personals negocis.

Sense cap periòdich, sense una societat poderosa pel nombre y entusiasme dels seus associats, no han pogut tenir la eficacia necessaria una colla de heròichs esforços y generoses iniciatives.

Però, de sopte ha desfet aquest encantamen l'arribada a Montevideo del nostre compatrica en Joan Torrendell. Al poch temps de serhi va fundar el «Correo de Cataluña», gastanthi molts diners, grans energies y una tan notable habilitat y prudencia, que ha sabut desvetllar l'esperit català, ferlo simpàtich y respectable per totes les colectivitats espanyoles y unir en un sol desitg y aspiració, no solament a tots els catalans del Uruguay y l'Argentina, sinó als de quasi totes les Repúbliques Sud-Americanes. Aquesta ha sigut l'obra den Torrendell que may li sabrem agrair ni pagar com se mereix.

Per això aquest any ha tingut una solemnitat tan especial la festa dels Jochs Florals de Buenos Aires, perque ell la va ajudar desde'l «Correo de Cataluña», perque ell hi havía de llegir un discurs y perque s'havien congregat a la capital federal nombroses representacions de societats catalanes de diferentes ciutats y viles, desitjoses de testimoniarli la seva adhesió assistint al gran acte que's va realisar a la vetlla. Y cal tenir en compte, pera ferse càrrecs de l'importancia d'aquesta manifestació, que alguns delegats tingueren d'aguantar, pera venirhi, 36 hores de ferrocarril.

Els Jochs Florals organisats pel «Casal Català», al qual el patriotisme y prudencia del consell directiu, y especialment del seu president senyor Banús, han donat nova vida, se varen celebrar en l'aristocràtich teatre «Odeón» ab una concurrencia nombrosa y verament distingida.

El president del Jurat, doctor Dedeu, va declarar la festa començada, y el secretari, Llucià Subirachs y Cunill, va llegir una curta memoria que meresqué llarchs aplaudiments. Un cop conegut el nom del guanyador de la Flor natural, se n'hi va fer entrega y la oferí a la seva esposa, Na Josepha Benet de Casals, essent nomenada reina de la festa y ocupant l'artístich estial, tot guarnit de banderes catalanes, acompanyada de la Cort d'amor composta de 14 senyoretes.

«La Musa del Amor», llegida pel seu autor en Faust Casals y Bové, va ser ovacionada per la concorrencia, que s'alegrava y extranyava de veure entronisada la nostra parla; perque, per desgracia, molts catalans no hi parlen en català a casa seva.

A més del premi d'Amor y Cortesía, se'n dugué'l senyor Casals l'accèssit al mateix, l'accèssit al del Centre Català de Buenos Aires y el premi de don Joseph Mascort. La Viola y l'Enginyma foren guanyades, respectivament, per en Pere Roca Martí y per en Julià Molmari. El premi en prosa quedà desert, guanyant l'accèssit en Francesch Baucells. Oferein premis la Unió Catalanista, el Centre Català de Rosari, l'Agrupació Gumerà, Societat Musical Fontova y «Correo de Cataluña», y foren adjudicats un premi y dos accèssits a un tema castellà.

Formaven el Jurat: president, don Martí Dedeu; vocals: en Joan Torrendell don Ignasi Blanes, en Joan B. Llonch, en Pere Matas y Fiol, en Teodor Banús; y secretari, en Llucià Subirachs y Cunill.

El discurs den Joan Torrendell es impossible d'extractarlo, y per això val més que no ho intenti. Se va escoltar ab gran interés, sense cansament, y va confirmar a tots en el propòsit de ser cada día més personals, més catalans, pera poder arribar a ésser representant alguna cosa.

Quan s'acabaren els aplaudiments, el president va llegir el discurs de gracies, en vers, com anyorança de que'l seu càrrech no li permetéa concórrer al certamen dels que tants premis n'ha arrencat la seva inspiració y talent.

Y així acabà enguany la poètica festa que alegra'l cor dels catalans de l'Argentina, fentnos viure, per algunes hores, la vida tradicional que aviva'l recort de coses que s'havien oblidat.

Al mitgdia hi hagué un dinar, organisat per l'Agrupació Gumerà, en honor den Torrendell, essent molt concorregut; y, finalment, s'esperava ab impaciencia l'Apat de Germanor Catalana que a les vuit de la vetlla's va celebrar en el gran saló d'espectacles del Centre Català, galantment cedit y adornat pel seu Concell directiu. L'àpat era organisat per una comissió, presidida pel doctor Aleu y Joseph Artal; que, allà hont es aquest senyor, encara que no'n fassi, també hi es la presidencia.

Hi assistiren 230 catalans y ocupaven les llotjes elegants y belles dames.

Seyen a la taula presidencial, d'esquerra a dreta: els senyors Joseph Horta, ex-president del Centre y la persona més simpàtica y estimada de la colonia; Pons, del Centre Català de Montevideo; doctor Dedeu, president del Montepío; Joan Torrendell; Escasany, afortunat fundador d'una joyería en la que 130 dependents vengueren per 3.600,000 pesos l'any passat; Banús, president del Casal Català; doctor Aleu, president de la comissió organisadora y que ho ha sigut de quasi totes les societats catalanes; Grau, president del Centre Català; Joseph Artal, banquer y protector de tot y de tothom; doctor Carlé, distingit metge retirat; el corresponsal de LA VEU, y el mestre Goula, un xich més jove que quan era a Barcelona.

Com que la taula del mitg no podía ser més llarga, presidien també desde el seu lloch una gran quantitat de distingides personalitats, entre les que recordem els poetes premiats, els germans Fontova, Joan Llonch, secretari de la comissió; Castellà, el sastre de moda de Buenos Aires; Rodoreda; Borgada, gerent de la casa Escasany; Isern, de la casa Pagés; Carles Maristany; Porrera, primer president del C. Català; Turné; Costa Huguet, gerent fundador de la més important societat edificadora; R. René; Suñer, director del chor del «Casal Català»; Cardona, escultor, a qui la Junta del Cementiri acaba d'encarregar dos grans monuments; en Cases; representants del Montpiy de Nostra Senyora de Montserrat, Agrupació Angel Guimerà, Chor Montevideo, Casa Pairal de Mercedes, Pvia. de Sant Lluis, dels catalans de Tucuman, de Santa Fè, de Mendoza, de Bahia Blanca, del Centre Català de Rosari, Santiago de Xile, Concepció de Xile, y Panamà.

En l'acte's feu constatar l'adhesió de molts catalans, entre'ls que recordem el doctor Malagarriga, escusanse per malaltia, y la del senyor Monner Sans.

El senyor Grau, en nom del Centre Català, va oferir a tots els assistents, als de les taules y als de les llotges, l'escumós Colorniu pera que poguéssim aixecar la copa en honor de Catalunya. El doctor Aleu va llegir un discurs, molt entenimentat, proposant la idea de que ens unissim en una Mancomunitat entre totes les societats catalanes de l'América del Sud pera poder complir un trascendental dever que tenim ab la nostra patria; de que rebem degudament y ab la protecció necessaria als qui venen de Catalunya, ajudant als emigrants y fent conèixer l'Art, la Ciencia y la industria catalana.

Quasi tots els representants s'adheriren a la idea y finalment en Joan Torrendell va llegir un discurs plè d'idees pràctiques, exposades ab gran eloqüencia. En Torrendell sent el més superior entusiasme, una bona fè y patriotisme, acompanyats d'una gran modestia y de l'habilitat d'un professional en el parlar y escriure que entusiasma; per això tothom va aplaudir son discurs. Desseguida se varen proposar noms pera formar part de la ponencia y se va revifar un xich l'antich sistema de procurar sortir president y destorbar a l'altre que'n sigui. L'àpat era de germanor catalana y arreu se veyen cares rialleres, iluminades per la més franca amistat, però per sota la taula corrien peus cercant fer la trabeta al germà candidat a la presidencia.

Serà debades, perque es tart. Ja el «Correo de Cataluña» ens ha desencantats y tenim la certesa de que la data del 10 de desembre de 1911 sci farà memorable y els artistes, els literats, els industrials y els treballadors de la nostra terra se n'adonaràn de que'ls seus germans residents a l'América del Sud cumpleixen la seva missió de procurar l'engrandiment de la nostra patria.

Aquesta ha sigut la primera vegada que s'ha pres un acort colectiu ab assistencia y representació de tantes y tan llunyanes societats catalanes. La idea d'enviar un cablegrama a la comissió presidida per en Prat de la Riba, que treballava a Madrid en pró de la Mancomunitat Catalana, va ser aprovada y aplaudida ab una delirant ovació. Després tothom va anar altra volta al Odeon hont se representaven «Els encarrilats» den Torrendell, com últim homenatge al nostre periodista.

Antoni UTRILLO.

Buenos Aires, janer de 1912.
S/c. Malabia 3.133.

El perill del còlera

Un nou estudi

I

Ens amenaça un greu perill pera la salut pública: el còlera. Qualsevol día pot tornar a esclatar la epidemia que com avís de futures y més grosses invasions se presentà el darrer estiu. El perill es imminent y no obstant no estem lleguadament preparats pera soportarlo y combatre'l mal quan vingui.

L'Academia d'Higiene de Catalunya crida l'atenció, sobre aquest punt, de les autoritats, corporacions y del públich en general, havent estampat una ponencia llumminosissima del seu president doctor don Eduart Xalabarder, qui fa anys vé prenent datos y observacions del procés de les invasions colèriques a Catalunya.

Cal que donem a conèixer ab la extensió deguda el conciensut estudi del doctor Xalabarder, per les moltes ensenyances que d'ell se desprenen. ¿Còm se propaga el còlera morbe assiàtich? Per medi de l'home, de les mercaderies y de l'aigua. El vírgula de Koch té, en general, escassa difusió pels dos primers medis; son simples portadors del microbi y sols poden contagiar a la persona ab que's posa en contacte directament, previa contaminació de quelcom que's pugui ingerir. El seu perill es sols relatiu, mentres no sigui l'aigua l'element ingerible contaminat.

L'aigua es el gran vehícol del microbi colèrich. El doctor Xalabarder se fixa detingudament en el curs y desenrotllo de la epidemia de 1885 y cada ún dels focos que's formaren—que venen senyalats en un curiós gràfich—els troba en comarques que tenen més condicions hidro-telúriques molt semblants, o sía que indefectiblement se troben les poblacions atacades, a la desembocadura de rius, o bé a n'elles van a parar filtracions naturals y derivacions d'aplicació industrial o agrícola, o pera l'abastament de les poblacions. Aquesta afirmació vé rahonada ab munió de datos demostratius de que la invasió obeí a lleys fixes y confirmada per lo ocorregut el darrer estiu y demés pobles invadits. Del defectuosíssim sistema que fins al present hi ha hagut al Vendrell pera la captació de les aigües, se'n presenta un esquema demostratiu de que la epidemia va ser deguda a la contaminació de les aigües potables.

Ens sembla especialment interessant donar a conèixer íntegrament un dels fragments del estudi del doctor Xalabarder. Rahona aixís:

«Hi hà un fet que a primera vista podría semblar en certa manera contradictori, o per lo menys difícil d'explicar. Observis que la epidemia va estendre's en el sentit invers del curs dels rius y per conseguient, no sería important a l'aigua fluvial la propagació de la plaga. Un xich de atenció serà prou pera compendre la veritable gènesis de fet, paradoxal en apariencia. Tot seguit prompte aquesta propagació fluvial ascendent, sols s'observa en les regions orientals de la peninsula ibèrica, es a dir, en totes les comprises entre la cordillera ibèrica y el Mediterrani, perque dirigintse'ls rius que neixen en dita cordillera cap a n'aquest mar y havent començat la epidemia en ses costes, forçosament havía de seguir, en sa marxa per la peninsula, un curs oposat al dels rius. Però'l fet s'invertex al transpassar la cordillera ibèrica, y desde la vessant occidental la epidemia's propaga en el marcat sentit, perque'ls rius d'aquella part van a desembocar al Oceà. No obstant, jo crech que aquest fet té escassissima importancia, y com tetiem un greu error si reputessim als rius, sobretot els d'abondant caudal, com els més importants factors de la propagació epidèmica. No es aquest, en el mon concepte, el mecanisme de difusió de les epidemies per medi de l'aigua negar, no obstant, el relatiu va en tal sentit tenen els rius, conductors interurbans.

»En aquesta propagació ascendenta s'endevina desseguida'l factor home, factor mercaderia. Aquests son els permitius portadors de germes colerígens. Però, aixís y tot, quedaría el problema reduit a uns quants casos aillats com s'apliquessin bé'ls preceptes higiènichs si la «contaminació de les aigües potables de la urbs no s'encarregués d'una més o menys ràpida difusió entre'ls habitants de la mateixa. Es a dir, arribats els primers germes ab l'home o ab les mercaderies, contagien un número relatiu d'individuus sans,, y tot seguit per rentades imprudents de robes contaminades o per excrements morbíficha barrejats ab els líquids de desagüe, s'infecten les aigües potables y la malaltía's difón en la «mateixa» població y potser a altres veïnes si tenen estretes relacions hídriques. Del manera que en aquest sentit, tindria l'aigua potable més importancia com element de difusió «intra-urbana» que «inter-urbana». Son els casos del Vendrell, de La Riera, de Campdevànol y de Ripoll, ocorreguts recentment.»

Un altre día veurem la situació de defensa en que estem de fet, respecte a probables invasions de còlera.

Municipi

La comissió de Governació ha acordat que setmanalment se fixin al tauler de edictes de Ca la Ciutat els anuncis de adquisicions de mobiliaris y d'impresos, a fi de que se'n puguin enterar els industrials als qui interessi.

S'han fet gestions pera'l cobro de les 500 pesseres acordades pera'ls damnificats de Bunyol.

Com que'l delegat pera cobrar es el senyor Vinaixa, s'ha d'esperar que vingui aquest senyor.

El senyor Soriano ha demanat a Hisenda que's nomeni una ponencia encarregada de proposar unes bases pera la creació d'un mercat central d'abastament.

A pesar del telegrama-protesta del senyor Sostres al alcalde de Valencia, ha tornat a ser remesa una altra partida de captaires recullits pels carrers de aquella capital per l'«Associació Valenciana de Caritat».

Aquesta se desfà dels pobres enviantlos aquí ab l'excusa de que son obrers que cerquen treball, però la ronda de captaires n'ha reconegut bastants com a vagabonds professionals, ja expulsats de Barcelona.

L'alcalde ha ordenat reexpedirlos a Valencia.

El senyor Esteva Marata ha denunciat que uns dentistes municipals han comès l'increible abús d'utilisar, pera'l reconeixement de les boques dels noys de les escoles municipals, un mateix aparell sense desinfectarlo al passar de l'una boca a l'altra, de manera que pot molt ben ser que un noy s'infeccioni ab la malaltía d'un altre.

Malgrat els escarafalls del senyor Carratié, que ha defensat a foch y a sanch als desideosos dentistes, la denuncia ha passat a Governació pera que instrueixi expedient.

Han estat a l'alcaldía: una comissió de barbers del districte VII (Sans-Hostafrancha), a demanar que se'ls concedeixi'l descans setmanal en compte del dominical, contestant l'alcalde que això no es missió seva, sinó del Govern.

Unes mestres d'escoles graduades a lamentar que a unes se'ls dongui lloch aviat y a altres se les entretingui.

Una comissió del carrer de Pelayo a demanar per centèssima vegada l'adob del paviment.

L'Institut Nacional de Previsió a invitar al alcalde a la sessió inaugural.

L'Academia de Psiquiatría, també pera invitarlo a la sessió inaugural. Hi assistirà'l regidor y metge senyor Arola.

Una comissió de veïnes del districte VII a demanar que s'acabin les obres del mercat del Hort Nou.

El senyor Ardura, inspector del mercat de Sant Joseph, ha fet avinent al alcalde que tot sovint hi hà rahons entre'ls venedors fixes y els ambulants, per queixarse'ls primers de l'excessiva abondancia dels segons.

S'aumentarà la vigilancia.

El senyor Santamaría, refet de la seva malaltia, ha estat a Ca la Ciutat a veure quan pot pendre possessió del càrrech de quefe dels tallers municipals del Parch, ab que'l van obsequiar els seus correligonaris.

Verificada la extracció de números pera la amortisació de obligacions del Deute Municipal del Ensanxe de Gracia, s'anuncia al públich el resultat següent:

Emissió de 6 de juliol de 1894, sorteig núm. 34 de 42 tituls, números: 29—37—90 98 118 175 180 188 207 208 212 213 273 281 288 292 294 295 304 371 384 472 479 580 597 616 651 677 689 690 700 755 772 803 845 848 919 925 935 960 963 972

Els propietaris del carrer de Junqueres, interessats en la reforma de l'alinació de la gran vía Layetana, en sa unió ab l'esmentat carrer, han manifestat que estàn conformes ab el projecte que'ls va comunicar el senyor Carreras Candi, y que desitgen que l'Ajuntament els digui quina indemnisació s'haurà de donar al Colonial pels troços de solars que han de passar a ser vía pública, a fi de que puguin discutirla y fer el prorrateig de lo que abonarà cada propietari.

Del 18 al 23 del corrent mes, els municipals y urbans de servey al carrer den Salmerón, van denunciar per excès de velocitat 270 automòvils.

El tinent alcalde senyor Pich els conminarà ab multa, en cas de reincidencia.

Govern civil

La vaga de cotxers

En la entrevista que tingué ahir ab una comissió de patrons cotxers del «trust» y del Sindicat, digué el governador, s'ha puntualisat clarament que'ls patrons son els culpables del conflicte y per tant, els responsables de lo que'l conflicte porti, ja que ells son els que varen declarar el paro de les seves industries, despedint als obrers quan estaven en negociacions.

El senyor Portela els digué que tornessin a pendre el personal ab les condicions antigues pera resoldre la qüestió dels nous contractes sense necessitat de parar, a lo qual els patrons van respondre que no ho acceptaven perque era el contracte vell lo que volien modificar.

A n'aquesta resposta el governador digué que'ls feu veure'ls compromisos y perjudicis que una tal actitut portava, però que, a pesar d'això, els vegé fermes y decidits en el seu propòsit.

***

L'alcalde y el governador parlaren ahir sobre la vaga dels cotxers, comunicant el senyor Sostres al governador que'l Municipi faría pagar als patrons les responsabilitats contretes pels contractes que aquests tinguessin referents als serveys públichs de cotxes de punt.

***

Ahir, al carrer de Córcega, uns vaguistes atacaren a quatre cotxes que venien, dos manats per patrons y altres dos per esquirols.

La policía hi intervingué y els vaguistes desaparegueren.

***

A la Ronda de Sant Pere dos vaguistes pegaren una garrotada a un esquirol que manava cotxe.

Sobre les coaccions va dir el governador que de cap manera consentiría la comissió de delictes, car es deber seu evitarlos, y castigarlos si lo primer no's pot.

***

El governador ha cridat al president dels obrers cotxers, pera notificarli que està disposat a castigar les coaccions, segons marca la lley.

El descans dominical

El governador y l'alcalde conferenciaren ahir sobre la qüestió del descans dominical.

El senyor Sostres donà al governador noves sobre el particular per les quals les faltes a la lley aminoren, fentse efectives les multes que per tals manques s'imposen.

El president de la Dependencia Mercantil visità al governador comunicantli la seva satisfacció per l'aminorament d'aquestes faltes a la lley.

Protecció a l'Infancia

Entre les moltes felicitacions rebudes per la Junta Provincial, ab ocasió de la inauguració del «Primer Restaurant de Maternitat», n'hi figura una molt calurosa del propietari del Mundial Palace don Joseph Serra, qui s'ha ofert a contribuir al sosteniment de la esmentada institució ab una cantitat mensual.

***

Els advocats d'aquest Colegi senyors D. Pere Pons y Navarro, D. Joseph Mª Baixeras y de Casanovas, D. Joseph Clavería Echave y don Ricart Permanyer y Vilart, han ofert sa desinteressada colaboració a la Junta Provincial de Protecció a la Infancia, pera portar davant dels tribunals de Justicia la representació de la mateixa en les causes d'explotació y desamparo que's tramitin a instancies de la esmentada institució.

Els restaurants de la Maternitat

Cobertes ja les dent places del restaurant de la Maternitat, inaugurat el passat diumenge, el governador ens ha comunicat que la Junta de Protecció

A 5.ª y 6.ª pàgines:

Sessió del Ajuntament

a la Infancia treballava ja en la construcció d'un nou restaurant en altra barriada.

En Dato

Pera diumenge, al matí, s'anuncia l'arribada a Barcelona del senyor Dato.

Escoles

Don Ramón Monegal, el conegut comerciant y entusiasta amich de les escoles, ha visitat al governador exposant-li un projecte de creació de grupus escolars, que'l senyor Portela considera altament beneficiós pera Barcelona.

Visites

Entre les moltes visites que han estat avuy al Govern civil hi figuren les del senyor Ferrer y Vidal, qui ha convidat al governador a l'assamblea del Institut de Previsió, y les senyores de Milà y Jordana, pera parlar de la colaboració femenina a la obra benemèrita de la Junta de Protecció a la Infancia.

NOTICIES
DE BARCELONA

El día ha aparegut ab el cel cobert de núvols, plovisquejant algunes estones durant les primeres hores del matí.

Cap a quarts d'onze, el temps s'es decidit a fer bondat, escampantse la nuvolada pera deixar brillar el sol ab tots els seus esplendors, en mitgi d'un cel completament asserenat.

Raimost. (Such de raim). Estómach, convalescencies, etc.

—Han començat les oposicions a la cátedra vacant per defunció del canonge Cortejón.

—Examen el tribunal el canonge arxiprest doctor Muñoz, president, y com a vocals els canonges Muñoz, Sanchez, Almera, Rifà y Baranera.

Demà, primer día d'exercicis, disertarà l'opositor doctor don Joseph Roura, sobre'l tema:

«Distinc. XVIII del llibre de Mestre de les Sentencies: Spiritus Sanctus utpote procedens Patre et Filio recte dicitur dorissum donatus vero, quia procedit et untitur in tempore».

Argüiràn els doctors Enrich Plà y Deniel, opositori y Daniel Lorenzo, canonge.

—¿Por vostè dir «Winter» tres vegades al dret y tres vegades al inrevès? Se gratificarà. Vegis l'anunci.

Han visitat al senyor Bisbe doctor Laguarda, donya Leonor Canalejas, presidenta de la Federació femenina contra la tuberculosis; la Junta de capelles de la barriada de Collblanch, y els senyors Ferrer y Vidal, Maluquer y Moragas, pera convidarlo al acte inaugural de l'Assamblea que l'Institut de Previsió y Socors ha de celebrar a Barcelona.

Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Doménech. Ronda Sant Pau, 71.

Els díes 2, 3 y 4 del proper mes de febrer, festivitat el primer de «La Candelera», se celebraràn, com es costum anyal, a la pintoresca vila de Molins de Rey, les fires anyals que tanta anomenada tenen per tots els indrets de Catalunya.

—La casa Lacoma Germans, Passeig de Sant Joan, 44, acaba d'inaugurar una gran exposició de Lavabos, Banys, Escalfadors, Vaters, etc., etc., en últims models anglesos y americans, preus molt ventatjosos. Recomana sa visita.

En la Unió Industrial, Alvarez, 6, el vinent diumenge, a les quatre de la tarda, se celebrarà la primera conferencia d'una serie que quinzenalment desenrotllarà'l professor de tecnología textil don M. Massó Llorens sobre'l següent important tema: «Torsions en fils senzills y retorts. Experiencies de Mr. Winterbotton de la Societat Textil de Manchester».

La pròxima conferencia s'ilustrarà ab projeccions elèctriques.

La Comissió pro-descans dominical convoca als presidents de totes les entitats obreres de Barcelona a la reunió definitiva que tindrà lloch demà, dissapte, dia 27 del corrent, a les deu de la vetlla, en el local de l'Associació de la Dependencia Mercantil, Archs, 3, principal.

Demà, dissapte, a dos quarts de deu de la vetlla, tindrà lloch al Ateneu Enciclopèdich Popular l'anunciada conferencia a càrrech del doctor don Lluis Comenge, qui desenrotllarà'l següent tema: «Consideracions sobre la geografía histórica del còlera morbo-asiàtich».

Dit acte serà públich.

L'Institut Català de les Arts del Llibre convoca als seus associats a la reunió ordinaria que se celebrarà el prop-vinent diumenge, día 28, a les deu del matí en son domicili social, Claris, 73, baixos, en cumpliment del art. 12 dels Estatuts.

La Congregació de la Immaculada y Sant Lluis Gonçaga, el vinent dumeinge, a la tarda, celebrarà una sessió literaria-musical presidida pel doctor Laguarda, d'acort ab el següent programa:

«Overtura de Egmont», per la orquestra, Beethoven.—«Ofrenda», per don Joseph María de Sagarra de Castellarnau.—«Les hermites catalanes de la Mare de Deu» per don Isidre Puig Boada.—«Petit poema a la Verge», lletra de don Joseph María Sagarra y música del mestre senyor Màs y Serracant. Núm. 1. Recitat y aria «Torna Sulamita», cantat per don Llorenç García-Tornel.—«Dante y Beatriz», per don Roderich Emo Palos.—«Les ofrenes dels humils», poesía per don Pere J. Bassegoda Musté.—«La Musa popular y la Immaculada», per don Pius Anfres Alsina.—«Petit poema a la Verge», números 2 y 3, preludi y cant d'alabança: «Llohem al Senyor», gran chor, solus per don Pau Pugés y orquestra.—«L'esperit en les obres de Fra Angèlich», per don Llus Joveir Nunell.—«Discurs final», pel M. I. senyor doctor don Marián Vilaseca Terradellas.

Les parts instrumental y choral seràn desempenyades per les respectives seccions de la Congregació, dirigides pel mestre senyor Màs y Serracant.

La societat de Socors Mutuus entre els Sort-muts d'abdós sexes de Catalunya, domciliada a l'Institut Català de Sorts-muts, celebrarà el pròxim diumenge la festa del seu sant patró Sant Francisco de Sales, assistint els associats a la missa que's dirà en el cambril de Nostra Senyora de la Mercè, a les nou en punt del matí del indicat dia.

En Junta general ordinaria ultimament celebrada pel Centre Madrileny, va quedar constituida la Junta Directiva en la forma següent:

President, don Manuel Urrutia; vis-president primer, don Ferràn de Azcàrate; vis-president segón, don Artur Conde; tresorer, don Cèssar Villalobos; comptador, don Miquel García Rodrigo; secretari, don Carles García Rodrigo; vis-secretari primer, don Juli Prada; vis-secretari segón, don Bernat Mulet; bibliotecari, don Cèssar Ibarrola; inspector, don Antoni Cubas; vocals, don Francisco Fernandez Ramos, don Enrich Tejero, don Fèlix Roure, don Juli Ortega, don Rafel V. Silvari, don Francisco Ibañez, don Germàn Garezo y don Joseph Gamir.

La Junta Directiva del Reyal Automòvil-Club de Catalunya hi quedat constituida en la forma següent:

President, senyor marquès de Marianao; vis-presidents, senyor marquès d'Alameda, senyor marquès d'Alella y don Llus R. de F. Baixeras.

Comissió de Govern: President, senyor marquès d'Alfarràs; vocals, don Pere Garriga Roig, don Joan Ponsa, don Manuel Garriga Roig, don Gustau Peira y don Joan Farnés.

Comissió de Foment: President, don Lluis R. de F. Baixeras; vocals, don Enrich Cera, don Laureà Miró, don Joseph Sintas, don Joseph Bertrand y don Marcelí Jorba.

Comissió Sportiva: President, senyor marquès d'Alella; vocals, don Romàn Fabra, don Eusebi López, don Lluis G. Bosch-Labrus, don Joan J. Ferrer Vidal Güell, don Joseph Solà Serí.

Secretari general, don Marcelí M. de Cambra.

La Societat Barcelonina d'Amichs de l'Instrucció ha constituit la seva Junta Directiva de la manera següent:

President, don Xavier de Benavent; vis-president, don Emili Asenció Català; secretari, don Jaume Millet Oliver; vis-secretari, don Joseph Solano Salazar; tresorer, don Joseph M.ª Campà; bibliotecari, don Joan Baptista de Miguel; vocals, don Alfons Puig y Batlle, don Antoni Soldevila, don Pere Carol, don Vicens Pinedo, y donya María Baldó.

Baixant d'un tranvía en marxa, un home de 47 anys caigué, s'aixafà'l nas y se donà un gran cop a la esquena. El fet va passar a la Granvía y el pacient va ser curat al dispensari del carrer den Sepúlveda.

Un obrer fundidor de càn Girona, qui tenía ressentiments ab una dona vehina del Portal Nou, la trobà a les vuit del vespre per les afores de Sant Martí, l'apallissà y la tirà a un rech.

La pobra dona contà sa desventura a un municipal, qui l'acompanyà al dispensari y presentà una denuncia al Jutjat municipal.

Un vehí del carrer Nou, 148, denuncià que, essent fora del pis, algú li havía obert la porta ab clau falsa y robat vestits y roba blanca.

Durant la nit van entrar lladres a uns baixos del carrer dels Jochs Florals—la familia dormía al entressol,—van apoderarse de dos rellotges de plata, dos anells y alguna roba, y van deixarhi un tapaboques gran.

—No hi hà quasi cap malalt que no usi l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos en quant se presenten les primeres molesties de la digestió, perque tothom sab que es el medicament més eficaç pera curar el dolor del ventrell.

El prop-vinent diumenge, a les cinch de la tarda, «Cultura Musical Popular» donarà'l primer concert del curs en obsequi als seus socis. Formaràn el programa triades composicions clàssiques y populars, y entre les quals se donarà la primera audició de «Vot d'infants», cançó infantil de donya Narcisa Freixas, ab lletra de la distingida poetisa donya Dolors Moncerdà de Macià. Dita lletra constitueix una bella y profitosa lliçó pera'ls noys, encomanantlos viva repugnancia vers el malparlar.

Ha sortit cap a la alta montanya de Catalunya, el president de la Lliga contra la mortalitat infantil, ab l'objecte d'adquirir més datos sobre la qüestió del bestiar bovi y producció de llets, que probablement necessitarà conèixer pera les conferencies públiques que pensa donar en la pròxima primavera en els centres de población, pera disminuir la mortalitat en aquelles comarques.

La excursió que la «Agrupació Ciclista Catalana», tenía que verificar a Sant Ramón, s'aplaça fins a nou avís, pera poder presenciar les carreres de neòfits, en les que varis dels seus socis hi pendràn part.

S'ha rebut comunicació a la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, participant que'l prop-vinent diumenge assistiràn a la sessió del Institut Nacional de Previsió, al Palau de la Diputació Provincial de Barcelona, una Comissió de la Diputació Provincial de Lleida, un'altra Comissió del Ajuntament de la mateixa ciutat, formada per l'alcalde, un tinent d'alcalde y un regidor, y un'altra Comissió de la Junta de Patronat de la Sucursal que a dita ciutat té establerta la Caixa de Pensions.

La Diputació Provincial y l'Ajuntament de Girona s'adheriren també al acte, essent moltes altres les representacions d'importancia que's van anunciant, entre elles les de tots els Ajuntaments en les localitats dels quals té Sucursals la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis, y altres tretze Ajuntaments de la Provincia de Barcelona. També hi assistirà la Caixa d'Estalvis de Mataró.

Avuy, divendres, al teatre Romea, s'hi farà la primera representació del drama tràgich en sis actes, en prosa y vers, del immortal Shakespeare «Hamlet», refós y adaptat a la escena castellana per don Lluis López Ballesteros y don Félix González Llana.

S'estrenaràn cinch decoracions de A. Ros y Güell.

El president de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana don Joseph Ferrer-Vidal, secundat pels senyors Prim y Morató, de la comissió de propaganda, han dirigit als senyors propietaris de Barcelona, una circular expressiva de la labor que vé realisant la Cambra y del programa acordat de tots aquells assumptes que ab preferencia havien de estudiar les seves seccions pera l'any actual, en la que crida aiximateix especialment la seva atenció sobre'l particular, referent a la organisació ab que's dotà a les Cambres de la Propietat al constituirles com a organismes oficials pera defensa y desenrotllo de la riquesa urbana, encarint que acullintse an elles no sols conseguiràn posarse ab ventatja en condicions d'entrar colectivament a la vida expansiva moderna, sí que al seu entendre es la única manera de que'ls propietaris puguin fersе valer els seus llegítims drets y defensar per tant els seus interessos.

En aquest sentit, donchs, la expressada comissió fa constar que, en cumpliment d'un ineludible dever social, li cab l'honor de dirigirse a tots els propietaris, y al efecte se complau invitantlos pera que tot seguit ingressin a la Cambra.

La Junta pera la construcció del Palau de Justicia, se va reunir ahir pera tractar de varis assumptes d'interès.

El cònsul general del Equador en aquesta plaça, ha rebut un cablegrama del seu Govern, anunciantli que, restablert definitivament l'ordre constitucional en el país, queden oberts novament al comers internacional tots els ports de la República.

GRACIA. — La secció recreativa del Círcol Catòlich posarà en escena demà, a l'hora acostumada, l'obra de magia «El Castillo de Ruyflor».

DE FORA

—S'ha publicat el Butlletí Oficial Eclesiàstich del Bisbat de Vich ab la data del 15 de janer y el següent sumari:

Estadística de la clerecía de la diócesis.—Edicte sobre la publicació de la Butlla de la Santa Creuada.—Constitució Apostòlica «De nova Psalterii in Breviario Romano dispositione.—Rubricæ in recitatione divini Oficii et in Missarum celebratione servandæ».—Circular núm. 1: Relació que han de donar els rectors a la Comissió mixta de reclutament.—Cumpliment de càrregues de misses: Circular.—Important pera'ls senyors rectors: circular del deganat del Colegi Notarial de Barcelona.—Necrologies.—Vacants eclesiàstiques.

—El nostre confrare Mocench «El Resumen» ha publicat un article «¡Viva Ibiza!» parlant de la espectació que ha despertat al la illa catalana la propera reunió que allí ha de celebrar la Federació Agrícola Catalana-Balear y esperansat de les ventatjes que l'agricultura ivicenca n'ha de treure.

A Iviça s'està organisant una excursió a Argelia pera la primavera vinenta. Son molts els que s'han inscrit. Es d'esperar que serà tan nombrosa com la que's va fer l'any passat.

—L'Ajuntament de Sant Esteve Sasovires (Penadès) va constituirse en aquesta forma: alcalde, Medi Torrents y Bonastre; tinent, Joan Costa y Munné; síndich, Joseph Bonastre Fosalba; suplent, Miquel Jorba Duràn; regidors: Damià Mercader Rigol, Jascinto Mestres Rigol, Pau Margarit Casanovas y Joseph Bou Estruch. Menys el darrer, tots els demés poden ésser considerats com afectes al credo de la terra y de gran bona voluntat en prò dels veritables interessos del poble.

L'any passat, la población va aumentar de 17 individuus.

—El nostre confrare «El Pirineu Català», de Ripoll, ha publicat un número extraordinari commemorant la data del primer de janer de 1912, primer centenari de la instauració del municipi d'aquella vila que conservà'l govern civil dels abats del monastir, com a barons de la vila fins a primer de janer de 1812.

En aquest número hi hà'ls gravats y facsímils dels segells municipals y la insignia de regidor usats durant aquests cent anys.

Publica'ls articles «Ab motiu del centenari» y «La Jurisdicció civil dels abats de Ripoll», aquest del entusiasta catalanista don Tomàs Raguer, relatant aquell els flagells que ha sofert Ripoll durant els darrers cent anys, y fent l'altre una bella pintura de la prosperitat que gaudí la vila comtal durant el govern dels abats. Es curiosa una nota del vot corporatiu que, pera elegir un cos de Universitat y Ajuntament (salvant la jurisdicció civil del Abat) els concedí als ripollesos en 1755 el rey Ferràn VI.

Publica també l'acta consistorial que el día de cap-d'any redactà l'actual Ajuntament pera commemorar la data del centenari.

Aconsejo a mis lectoras
que cuando padezcan tos
se tomen cada dos horas
una **Pastilla Amargós**.

La Susceptibilitat Catarral

Moltes persones pateixen una predisposició marcada al refredat de cap y al catarro nasal. A pesar de totes les precaucions surten d'un catarro pera entrar en un altre; essent el temps fret y variable un veritable neguit pera ells. Y no obstant es senzillíssim el remey an aquesta molesta predisposició. Els Pellets del Dr. Mackenzy no sols curen aviat y eficasment els refredats, sinó que fan desaparéixer per complet aquesta «susceptibilitat catarral», o sigui la propensió al catarro en aquestes persones que sempre agafen refredats. Els Pellets se venen a Ptes. 1'50 en totes les bones farmacies.

Sport

La comissió organisadora de la Volta de Catalunya se reuneix totes les tardes en el Club Deportiu, ahont prosseguéixen ab gran activitat els treballs preliminars de la organisació d'aquesta gran carrera, que s'anuncia baix els millors auspicis.

A pesar de que son comptats els dies que's troba oberta l'inscripció, passen de vint els corredors que s'han compromès a participar en dita carrera; també s'anuncía la participació dels més afamats corredors de Madrid, Vizcaya, Guipuzcoa, Alava, Logroño, Tarragona, etc., etc.

El resultat del concurs celebrat el diumenge prop-passat en el «Stand» del Sport Tir (agregat al Tir Nacional) qual festa fou presidida pel general don Joseph Mora Munt, fou el següent:

Primera calificació, donya Beneta Laborda; segona id., María Aldrovert; tercera id., Tarsila de Duràn; quarta id., senyoreta Esperança Vazquez de Aldana; quinta id., Matilda Masvidal; sisena id., María Pujol; Lola Masvidal y Carme Pagès; setena id., senyora de Lannoy; vuitena id., Julia Vazquez de Aldana; novena id., Teresa Prevostí; y desena calificació, senyoreta Roseta Cañameras.

Agricultura

Unió de Vinyaters de Catalunya

El Consell Regional d'aqueixa entitat celebrà reunió el dimars últim, presidint don Joseph Puig de la Bellacasa.

Se donà compte de que la «Confederation General de Vigneronsa» de França enviarà representants a l'Assamblea general de la Unió que's celebrarà definitivament els díes 17 y 18 de febrer pròxim. A propòsit de l'Assamblea exposaren els presidents dels Consells Comarcals presents, que en ses comarques regna inexplicable entusiasme pera assistir a la mateixa.

S'acordà, després, adherirse y acceptar una ponencia en el Congrés Nacional de Viticultura que ha de celebrarse a Pamplona el mes de juliol pròxim, designantse al senyor Santacana pera que la desenrotlli. Además el director tècnich senyor Parellada té encomanada altra ponencia relativa a la repressió de la falsificació.

Se parlà del curs que segueix la campanya de repressió de la falsificació del vi, prenentse alguns acorts d'interés relacionats ab la mateixa.

Se tractà després d'alguns assumptes d'ordre interior y s'aixecà la sessió.

En l'Institut Agrícol de Sant Isidre don Hermenegild Gorría donà dimars, a la nit, la seva segona conferencia sobre sericicultura.

Després de donar algunes nocions sobre les principals malalties que apareixen en les fulles, esclofolla y arrels de la morera, valentse de gràtichs pera desrúrels y explicant son tractament, passà a ocuparse de la cria del cuch de seda. L'estudià anatòmicament, tenint a la vista una reproducció en gran, del cuch; parlà de la incubació de la llevor, afirmant que tot l'èxit de la industria depèn de la bona elecció d'aquella; y en quant als medis d'incubació, deiscrigué'ls que son a base del calor solar, de l'aigua calenta y altres, exhibint varis aparells y utensilis a propòsit. Ponderà la importancia del aparellament, o sigui'l que els cuchs neixin al mateix temps, y ci que's tingui ab tota condicia el seu «llit», valentse d'uns papers picats o xarxes de fil, que exhibí.

Després de parlar de les temperatures, y alimentació a que deu subjectarse al cuch en les seves diferentes edats, tractà el senyor Gorría del emboixat pera fer el capoll, dirigintse molts elogis al Foment de la Sericicultura Espanyola, pels serveys que presta als agricultors.

El senyor Gorría fou molt aplaudit per son estudi.

Dinámica atmosférica

El temps pera demà a l'Europa central y meridional.

Ahir va ploure desde'l Cantàbrich fins al Marroch en la seva vessant atlàntica y a Andalusía fins a les costes d'Italia, com pronosticava.

Avuy el cel es plujós en el Cantàbrich y baixa conca del Duero fins al nort d'Italia, havent plovisquejat a Catalunya aquest matí, al passar el centre tempestuós que ara's troba al Golf de Gènova.

Demà tornaràn a ésser generals les plujes a Espanya, mitgdía de França, Mediterrani y Marroch. Les plujes seràn més fortes a Andalusía y Mediterrani inferior que al nort d'Espanya, ahont segurament nevarà en moltes encontrades fins al Pirineu català.

També plourà desde'l nort d'Italia cap a la conca del Danubi, de manera que la pertorbació serà general al sur d'Europa.

D. PUIG.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 25, 9'15 nit.

Se renúa el debat polítich.

El senyor SALABERRY hi intervé, comensant per recordar la frase del senyor Mella, de que aquest debat ha nascut mort. Això ha pogut veures en les sessions que van transcorregudes.

Diu que aquí no hi hà qui vulgui combatre al partit lliberal. Els únichs disposats a ferho son els carlins.

La diu al senyor Canalejas que ara se troben en un moment en que l'esperit, a soles ab la conciencia y ab Deu, recapacita y's troba propici a entonar un «de profundis».

Els conservadors no intervenen en el debat, perque ¿se van a discutir ells mateixos?

Diu que al senyor Canalejas li ha ocorregut exactament lo mateix que al senyor Maura.

Ara—afegeix—anem a veure lo que es governar democràticament. Rés de tirar les tropes al carrer, rés de ser sanguinari, rés de fusellar, rés de amordaçar a la prempsa. ¿Ha fet quelcom de això el senyor Canalejas? Tot tot ho ha fet. Ha ofegat ab sanch la rebeldía; ha combatut als elements que abans tant va elogiar. Davant del senyor Canalejas tremolà el mon, s'enfonzà la terra, desaparegué l'orbe. (Rialles.)

Recorda com el senyor Canalejas davant dels insults dels seus antichs aliats, els republicans, deya que perque era ministre anava a prescindir de susceptibilitats d'honra, tolerant tota classe de insults.

Jo—diu—quan el senyor Canalejas pronunciava aquestes paraules, estava darrera del comte de Romanones y vaig veure que aquest se somreya benévolament, y després vaig mirar al senyor La Cierva, y també se somreya. ¡Com que les paraules del senyor Canalejas eren les mateixes que'l senyor La Cierva va pronunciar contra els atachs del comte de Romanones! (Rialles.)

Recorda les manifestacions del senyor Canalejas en el ministeri d'Instrucció pública, la nit del sopar famós de la obertura de curs.

Diu que tant els lliberals com els conservadors en tots els seus actes no fan més que, al capdevall, donar la rahó als tradicionalistes. Lo que succeeix es que son quelcom «coquetos» y no volen confessarho.

Aludeix a la frase d'un autor famós, que diu que'l diable es la mona de Deu. Donchs bé: el senyor Canalejas ha donat un mico al partit lliberal. (Grans rialles.)

El senyor Canalejas ens oferí abolir la pena de mort, però després, se coneix que ha consultat als sabis extrangers y s'ha convensut de que allà, pera dintre de dos sigles, serà un tema d'actualitat això de la abolició de la pena de mort.

Però es més: el senyor Canalejas, partidari de l'abolició de la pena de mort, l'admet en el fur militar. ¿Es per convicció? Nó. Donchs, el senyor Canalejas pensa despectivament de les institucions militars quan creu que en elles pot existir quelcom que va contra la conciencia social, segons el seu judici. Nó; no's pot ser abolicionista de la pena de mort en un fur y partidari d'ella en altres. Hi hà que serho en els dos o en cap.

Censura que en el procés de Cullera s'indultés a sis y's deixés executarne un. Els partidaris de la pena de mort podien estar conformes en les set execucions, però no's pot tolerar el sacrifici d'una vida al capritxo d'un Govern y al de la majoría. (Rumors.)

Recorda la singularitat de que'l senyor Lerroux estigués millor enterat que'l senyor Canalejas de lo que havía d'ocórrer, car mentres el quefe del Govern assegurava que no s'indultaría al «Chato de Cuqueta», el senyor Lerroux sabía que no hi hauría cap execució. (Rialles.) ¿Quin fenòmen de telepatía se pogué produir? ¿Serà que sense saberho, el senyor Lerroux, es el quefe? (Més rialles.)

El senyor Canalejas, que deu ser de instints sanguinaris, deya:—Nó, nó se m'escapa la sanch d'aquest «Chato». (Rialles.)

El senyor Lerroux deya lo contrari, y acertà.

¡Quina llàstima que no visqui Offembach pera posar música a tot això. (Més rialles.)

Aludeix humorísticament a la entrevista den Morote ab el Rey, y diu que en Morote ha sigut censurat per periòdichs molt afins al Govern per la altivesa ab que parlà al Rey.

Donchs bé; nosaltres, els partidaris de tot absolutisme, vos diem que'ls procuradors en Corts parlaven als Reys en tons molt més alts que'ls empleats pel senyor Morote; es a dir, que vosaltres, ab vostre servilisme, després de haver près a la Corona els millors brillants d'ella, que son la responsabilitat y les iniciatives, no vos atreviu en vostre cortisanisme a dir al Rey lo que s'atrevía a dirli l'últim dels procuradors.

Aludeix a una frase atribuida al Govern, la de que'l Rey no jugava ab els ministres, y entre cops de campaneta y protestes, el senyor Barroso li objecta que això fou desmentit immediatament pel Govern.

Segueix el senyor SALABERRY dient que al saber la entrevista del senyor Morote ab el Rey, pensà que aquell podía arribar a ser president del Consell de ministres. (Rialles.)

Diu que si ell deixés de ser carlí sería perque deixaría de ser catòlich y allavors se'n aniría per la esquerra, més enllà den Pau Iglesias; però may al camp lliberal.

No sab per què'ls aplaudiments de la esquerra, desde'ls girondins Azcàrate y Melquíades Alvarez fins el jacobí Lerroux, han de semblarnos bé. Si llegíssiu la historia, vos sonaríen com sonaren a les orelles de Lluis XVI certes coses.

De tot lo ocorregut—diu—se'n deducix que qui no volia indultar era'l Rey. (Grans protestes.)

Y aquell desgraciat fogainer del «Numancia», fusellat, ¿no tenía mare ni esposa?

Si atribuiu al Rey tots els indults pera elogiar la seva magnanimitat, conciteu contra ell tots els odis per les execucions que's realisaren. (Rumors.)

(Se prorroga aquesta part de la sessió.)

Abriga la esperança de veure encara al senyor Canalejas en els banchs carlins, y la manera de conseguirho es que permaneixi molt temps en el poder, pera que's convenci de que les coses no poden seguir pel camí actual.

Ben indultats estàn els reus de Culiéra, però vulgui Déu que la sanch economisada no hagi de vessarse a torrents!

Per de prompte, els fets han demostrat que'ls republicans son àrbitres del poder. Además, la pena de mort, de fet ha quedat abolida. ¿Quin serà'l governant, que després de lo ocorregut s'atreveixi a executar a ningú?

Dirigintse a la majoría, li diu que son molts pera votar, però no pera pensar. (Rialles y protestes).

Aquí'ls carlins som sols 7, però en molts casos tots no pensem igual.

Li diu al senyor Lerroux que si no es per art de Deu, es per art del diable, però profetisa'ls aconteixements polítichs y may s'equivoca.

Diu que com té tants y tan bons amichs en la majoría, sent que's jugui ab la seva salut y ab la seva generositat.

Vos n'aneu d'aquí tan tranquils, creyent que no va a passar rès, y al dia següent, ab la xacolata vos entren els periòdichs y us donen un disgust. (Rialles).

Relata l'entrevista del senyor Maura ab el Rey y diu que a partir d'ella la intranquiltiat se va fer mestressa del senyor Canalejas.

Refereix pintorescament les inquietuts del quefe del Govern, per lo que podría ocórrer com conseqüencia d'aqueixa entrevista, que va durar set quarts d'hora, y la Cambra se n'alegra.

Passa a relatar lo que ha fet el partit lliberal en dos anys de poder. Salvo la supressió dels Consums, que a ningú beneficia, y la lley del candau, tots els demés procediments del Govern han sigut eminentment conservadors.

Acaba dient que tenía molta rahó el senyor Zulueta, al afirmar que a Espanya no ha governat el partit lliberal. Vosaltres sou conservadors y sols conservadors.

El senyor CANALEJAS li contesta.

Comença dient que no li extranyi al senyor Salaberry que sigui breu, car el seu discurs s'ha dirigit, no sols al Govern, sinó als republicans y als conservadors.

S. S. — diu — té gran empenyo en identificar al partit lliberal ab el partit conservador. S'oblida S. S. de les impugnacions que ha dirigit als nostres projectes; es a dir, que fa alguns mesos érem uns jacobins y avuy som uns èmuls del partit conservador.

Jo no puch seguir a S. S. en el seu discurs, perque en aquest debat sols hi vinch a respondre de lo fet pel Govern durant l'interregne parlamentari. ¿Què, vaig jo a contestar als donaires ab que S. S. ha adobit als meus amichs y al senyor Lerroux.?

Diu S. S. que no soch demòcrata, perque aquest istiu me vaig veure en el cas de reprimir moviments d'alteració del ordre.

El senyor SALABERRY. — Lo mateix que'l senyor La Cierva, es dir, pitjor.

El senyor CANALEJAS. — ¿Còm se pot dir que'l manteniment del ordre es incompatible ab la democracia?

Aludeix a la seva entrevista ab la mare del «Chato de Cuqueta» y diu que qualsevol en el seu cas hauría donat esperances a una mare dolorida que demanava pel seu fill. (Aplaudiments de la majoría).

Diu que a ningú dels que'l visitaren pera demanarli l'indult, digué rès en contrari de lo que manifestà en la cambra regia.

Se refereix al cas del fogainer Sànchez Moya y diu que s'examinà en Consell de ministres y se pesaren pera resoldre els alts devers de ordre social que se presentaren a la consideració dels ministres.

Rebutja indignat la llegenda de que'ls ministres s'havien dividit respecte al indult dels reus de Cullera. L'acort dels sis indults se prengué per unanimitat. ¿Què passà després? Recorda S. S. el gran moviment de pietat que's produ en la opinió de tota Espanya y que reflexaren inclós els periòdichs tradicionalistes. ¿Qui s'atreveix, donchs, a parlar de comedia y de farsa.?

Aqueix sentiment de pietat arribà a les grades del Trono. Jo vaig ésser consultat sobre les audiencies que's solicitaven al Rey y jo no vaig volguer sustreure al monarca del ambient de pietat que existia.

Hi hagué una audiencia en la que no hi vaig assistir y per lo tant no haig de respondre dels seus detalls. Vaig fer bé o vaig fer mal, però vaig aconsellar aqueixes audiencies.

Parla de lo que en l'historia signifiquen els enllaços regis y altres actes personals dels Reys.

Torna a ocuparse dels indults, y diu que de concedirlos o nó, no taben sols responsabilitats als governants; son tots, car quan se produeix un moviment de opinió y el governant l'acull, no se'l deu censurar després; y no en tots els casos s'han produit aquests moviments de opinió.

En prova de que deu atendres als moviments d'opinió quan no son passatgers sinó fonamentals, citta lo ocorregut a França, que pera combatre l'apachisme restablí la pena de mort, vencent als abolicionistes en una cambra molt radical.

Repeteix, entre aplaudiments de la majoría, que en el seu temps no hi ha hagut cap execució en el fur civil.

Diu que sab que'l senyor Maura es un home incapaç de pendre les coses de Govern per recreu del seu esperit, ab cansonetes y donaires. Confessa que desitjava sortir del Govern el diumenge que dimití, perque sabía que s'esgrimía contra ell l'argument de la desautorisació que suposava l'indult del «Chato de Cuqueta». ¿Per què seguir en el poder? Perque aixís li aconsellaren el Rey, els prohoms lliberals y el quefe del partit conservador.

Manifesta que cada día que va a despatxar ab el Rey mira al trono, després ve al Parlament y mira a la majoría, y al menor ademàn de tibiesa desitja que segueixi una aclaració pera saber si pot continuar la seva tasca de governant.

Diu que cap culpa té ell d'haverse trobat ab una herencia histórica a l'Africa, que s'ha complicat després, y que, com es natural, posta pertorbacions a l'hisenda nacional; però tot s'arreglarà. Perque tot té conexió, cap culpa tinch—afegeix—de que França avensi y ens obligui a certes actuacions.

Nega que estigui cansat políticament, y diu que hi hà un programa que realisar, que es necessari una obra de reconstitució nacional; però aqueixa obra se troba detinguda per rahons que son agenes a la voluntat del Govern. Aqueixa obra se realisarà, però no tan depressa com hauría sigut l'anhel del Govern.

Afirma que està convensut, no de la urgencia, però sí de la necessitat d'abolir la pena de mort, y si'l partit lliberal dura algún temps en el poder, aqueixa abolició se consignarà en el Códich civil.

Creu que té el dret d'imposar a la majoría tot lo que s'ofereix en el discurs de la Corona, però no altres coses sense abans exposarles a la seva consideració. Pera sortir de lo consignat en el discurs del trono en aquesta etapa legal no'm trobo autorisat.

Adverteix que'l senyor Soriano ha anunciat un altre debat, y que'l senyor Macià desitja la discusió de la política naval del Govern. Aviat vindràn els presuposts lley d'associacions, mancomunitats y altres assumptes d'interés del país. ¿Còm anem a treballar en tants problemes? Pera això recabo el concurs dels meus amichs, y os dich, senyors diputats de la majoría, y ab això acabo, que no cregueu en crisis, que l'horitzó està molt clar y nosaltres forts y plens de vida. Tots hem de treballar en bé del país. (Grans aplaudiments.)

El senyor SALABERRY rectifica y li diu al senyor Canalejas que políticament té quelcom de manía persecutoria.

Manifesta que ell may ha pensat en molestar als amichs del senyor Canalejas, car particularment ho son també seus.

Els diu als diputats de la majoría que li agraeixin a ell les agradoses frases ab que ha terminat el senyor Canalejas el seu discurs, car gracies a la seva intervenció en el debat han sigut pronunciades.

No li extranya que políticament ho estigui cansat el senyor Canalejas, perque no ha fet rès. (Rialles.)

Diu que'l senyor Canalejas a estones es republicà, a estones abolicionista, a estones anti-clerical, a estones clerical. Segurament que si anés a la basílica de Sant Pere cridaría ¡visca al Papa Rey! sense perjudici de dir lo contrari al día següent. (Rialles.)

El senyor CANALEJAS.—¡Què falaguer està S. S. ab mí!

El senyor SALABERRY insisteix respecte al indult en els arguments que ha exposat en son discurs y en que'l senyor Canalejas devía anarsen del poder, indefectiblement en quant el «Chato» fou indultat.

Una veu de la majoría—¡Es clar!

El senyor SALABERRY.—Nó; si ja sé que vos en aneu. (Riales.)

S'extén en consideracions históriques sobre la Revolució francesa y la sortida d'Espanya d'Isabel II, y dedueix de tot això que no son els republicans espanyols els que s'han apopat a la monarquía, sinó aquesta la que s'ha entregat an ells. (Grans protestes y cops de campaneta.)

El senyor BURELL.—Però, ¿no havíem quedat en que'l senyor Canalejas es conservador?

El senyor SALABERRY.—Lo que he dit ja sis vegades es que'l senyor Canalejas durant la repressió d'aquest estiu va governar en conservador, però ara, uns díes abans d'obrirse Parlament, tement els atachs dels republicans, s'ha entregat an ells. ¿Què vol el senyor Burell? ¿Que treguem a conseqüencia de que'l senyor Canalejas es inconseqüent? Donchs, sigui.

Recorda la campanya d'agitació que feren els elements amics del senyor Canalejas quan la boda de la princesa de Asturias ab l'infant don Carles.

Manifesta que si vacombatre la lley del candau no fou p' sa importancia, sinó perque'l senyor Canalejas havía dit que era'l primer pas en sa carrera anticlerical.

En paragrafs humorístichs s'ocupa de la promesa del Govn de fer una lley d'associacions, duptt de que'l Govern vegi realisats els sis propòsits.

El senyor CANALEJAS. — Per l'hivern pròxim tindre aquesta lley.

El senyor SALABERRY. — ¿Lley? (Rialles).

El senyor CANLEJAS. — Sí; lley.

El senyor SALABERRY. — Encara no ha anat a Roma! senyor Navarrorreverter y qui sabi alguna complicació internacional o l'inguda del còlera impedirà aquest vige. (Rialles). Y això que a Roma s'pot anar per ferrocarril.

El senyor CAALEJAS. — El Parlament, pera fenna lley d'associacions no necessita pi rès a Roma. (Bé en la majoría).

El senyor SLABERRY termina insistint en que hi haurà en lo successiu cap Gove que s'atreveixi a executar a cap reile la pena capital en la jurisdicció onaria.

Se suspèn aquest debat.

Ordre del i. — El senyor D'ANGELO apoya a proposició solicitant la reforma de lley electoral y després de breus nifestacions del senyor BARROSO, eresa en consideració.

S'aprovel alguns dictamens y s'aixeca la sessi les 7'30.

Senat

Madrid, 25, 9'15 nit.

El BIE DE JACA diu que'ls conservador carlins faràn obstrucció a les amndes reformes a la ensenyança y no est que per qiestions polítiques els mes seguexin en tan mal estat com al

El sor JIMENO rectifica, manifestant q no s'explica les paraules del

EMULSION
ANGIER
RESFRIADOS

**Las personas propensas á resfriarse deberían usar durante una temporada la Emulsión Angier. Este remedio, no solamente alivia y fortalece la garganta y los pulmones, sino que debido á sus efectos tónicos y fortificantes, permite al organismo

bisbe quan el Govern ha declarat repetidament que en la ensenyança no introduirà el seu programa màxim.

El BISBE DE JACA retira la proposició.

El Senat se reuneix en seccions pera nomenar la comissió que ha d'entendre en el projecte de lley ascendint al tinent coronel Fernàndez Silvestre.

Després se renúa la sessió, ab dos senadors en els escons y el banch blau desert.

Se dóna compte de les seccions, se senyala ordre del día pera demà, y s'aixeca la sessió.

La qüestió dels procedíments contra diputats.

Madrid, 26, 12'30 matinada.

Com hem anunciat, s'ha reunit la comissió del projecte pera processar a diputats y senadors.

Ha rebutjat sis de les esmenes presentades, acceptantne una, que's refereix a una qüestió de tràmit, la del senyor Llari.

Respecte a la del senyor Alcalà Zamora s'han exposat varis criteris, girant tots entorn de les dels senyors marquès de Figueroa y Salvatella, que, naturalment, eren contraries, perque, mentres una sostenía l'intervenció del Consell Suprem de Guerra y Marina, l'altra ho combatía.

En vista de que no s'arribava a un acort, s'ha resolt que's llegis en el saló de sessions, ahont, ademés del judici del autor, senyor Alcalà Zamora, s'escoltaría l'opinió de les distintes minories y la dels diputats militars que volguessin intervenir en el debat.

En això estribava avuy l'interès de tots els concorrents al Congrés.

Se deya que al portar aquesta esmena a discusió, si èra acceptada per votació y passava a formar part del dictamen, els moretistes ne presentarien una altra en sentit contrari; però, a dir veritat, aquesta última versió ha tingut escàs ressó.

Un recort

«La Epoca» diu que li sorprèn que'l general Luque no's cregui obligat, com el ministre de Marina, a procurar que'ls militars siguin jutjats pel fur de guerra, y recorda que'l general Luque va enviar a presoñs militars al capità y diputat conservador don Procopi Pignateli.

Costa treball creure que'l general Luque, la elevació del qual a ministre per primera vegada se degué als successos del «Cu-Cut!» y que després va insistir tant contra l'opinió de conservadors y republicans pera treure endavant la lley de jurisdiccions, costa treball, diem, creure que ara s'avingui a n'aquest amor y complacencia del Govern ab els republicans, al que la esmena dels romanonistes posa més bé una «post data» burlesca.

L'hora de la sessió

El diputat conservador senyor Moral ha pregat particularment al comte de Romanones que les sessions del Congrés comencin a les tres de la tarda, pera aprofitar les hores reglamentaries.

El president del Congrés li ha fet saber que per la seva part no té cap inconvenient en acceptar, però's topa ab la dificultat de que'ls diputats no concórrien a l'hora fixada.

L'ordre dels debats

Demà, el comte de Romanones, atenent a la petició de don Melquíades Alvarez, que té una vista en el Suprem, alterarà l'ordre del debat, començant per l'ordre del dia, pera donar lloch a que a don Melquíades li sigui compatible el dever professional d'advocat, ab el discurs que ha de pronunciar en el Congrés.

Ab motiu d'aquesta intervenció del debat polítich, tenía el comte de Romanones el propòsit d'obrir la sessió ab la discusió de l'esmena del senyor Alcalà Zamora, però ha topat ab la mateixa dificultat, perque també aquest senyor intervindrà en altra vista en el Suprem.

En Romanones y en Canalejas

El comte de Romanones, rectificant als que li atribueixen la direcció d'intrigues fraguades pera fer caure al senyor Canalejas, ha manifestat que es inexacte tot lo que's digui en aquest sentit; que considera al senyor Canalejas insubstituible en la quefatura del Govern y del partit liberal, y que no sols recomana als seus amichs que extremin la seva adhesió al senyor Canalejas, sinó que desautorisarà a qui prengui el seu nom pera fer la menor manifestació que signifiqui un lleu desafecte al president del Consell de ministres.

El discurs de don Melquíades.

Don Melquíades Alvarez ha dit que no sab ab quin fi s'ha propalat la notícia de que ell va a fer un discurs personal contra'l senyor Canalejas; pel contrari, té'l propòsit de que'l seu discurs de demà sigui el més mesurat de quants ha pronunciat fins ara.

El senyor Canalejas, al saber això, ha expressat la seva complacencia, afegint que també la seva contestació serà molt mesurada.

Els regionalistes

Madrid, 26, 4'15 tarda.

Els regionalistes, contra lo que s'ha dit en alguns periódichs, no tenen el propòsit d'intervindre en el debat polítich.

Sols en el cas de que prengués altres derivacions, el senyor Ventosa faría us de la paraula.

Judicis de la prempsa

La prempsa, en general, elogia'l discurs del Sr. Salaberry, reconeixent que, entre bromes y veres, ha dirigit grans càrrechs al senyor Canalejas, que han quedat incontestats o mal contestats per aquest.

Es indubtable que'l discurs del senyor Salaberry ha elevat el debat que transcorría monòton.

«El Liberal» fà la observació de que durant el discurs del senyor Salaberry no pararen de fer significatives mostres d'aprovació'ls senyors Gabriel Maura y Salvador Canals.

«El País» diu que en Pau Iglesias y els diputats y senadors de la conjunció no s'han enterat segurament ni del prech de prorrogar la redempció a metàlich, car en altre cas no era presumible que haguessin guardat silenci devant la R. O. de pròrroga, que diu que s'accedeix a n'ella, atenent a les peticions formulades en abdúes Cambres.

Diputació

L'Escola Superior d'Agricultura

Dintre de pochs dies se reunirà el Patronat de la Escola Suprior de Agricultura pera parlar de la reglamentació y horari de les ensenyances que aviat se inauguraràn en dita Escola. Aquesta se instalarà a la Universitat Industrial, cán Batlló, utilisant de moment part dels edificis existents, y procedint immediatament a la construcció d'un edifici expresfés en els jardins de cán Batlló.

Les ensenyances de Botánica y anexes se donaràn en els locals propis de la Diputació ahont actualment està instalada la Escola Provincial de Agricultura.

Pera ingressar a la nova Escola deuràn sofrir els alumnes un exàmen general sobre alguna de les assignatures que's donen en els Instituts de segona ensenyança y colegis particulars. No obstant, els que sols aspiren al títul de tècnich agrícola podràn substituir dit exàmen assistint a les classes d'ensenyança preparatoria que's donaràn immediatament a la mateixa Escola, sofrint el corresponent exàmen al final de cada curs semestral.

Dintre pochs dies se publicaràn les bases y reglamentació de la nova Escola, assignatures a explicar y ensenyances que's donaràn en el present any. No està encara fixat el día de la inauguració, car depén de que la Diputació aprovi la proposta de professors que, previ concurs, fà l'esmentat Patronat.

Les persones que vulguin més detalls y explicacions poden dirigirse tots els díes feiners, de 3 a 5 de la tarda, a les oficines que dit Patronat té internament establertes en el Palau de la Diputació.

— Comissió Provincial. — Assumptes tractats per aquesta comissió en la sessió d'ahir tarda:

De la Secció d'Hisenda. — Expedient de perdó de contribució territorial solicitat per l'Ajuntament de Sant Ciprià de Vallalta, ab motiu de la pedregada ocorreguda'l día 12 de juliol de 1909. S'ha acordat demanar antecedents.

Idem de idem interessat per l'Ajuntament de Masquefa a consequéncia de anàloga calamitat ocorreguda en 2 de juny de 1911. S'ha acordat demanar antecedents.

Idem de idem reclamat per l'Ajuntament de Sampedor, en rahó de la pedregada que descarregà sobre aquell terme'l día 14 d'agost de 1911. S'ha acordat demanar copia del repartiment.

dar demanar copia del repart.

Informe en els expedients d'arbitris extraordinaris promoguts pera'l corrent any pels Ajuntaments d'Olèrdola, Olesa de Montserrat, Olsinelles, Oris, Orpí, Orrius, Orsavinyà, Pachs, Palafolls, Palausolitar, Papiol, Penafita, Pierola, la del Penadès, Pruit, Puigdalba, Sant Julià de Sardanyola y Sant Martí Sasgayolas. S'han despatxat en sentit favorable.

De la Secció de Governació.—Recurs d'alçada interposat per don Rossendo Mestre contra un acort del Ajuntament de Sitges, relatiu al reconeixement de certs crèdits. S'ha desestimat el recurs.

Recurs de don Joan Vallès y Pujals contra un acort del Ajuntament d'aquesta ciutat, relatiu al concurs pera la presentació de projectes o proposicions pera la construcció d'un Escorxador. S'ha despatxat el recurs en sentit favorable.

Senyalament dels preus mitjos de suministres pera'l present mes.

— Ha visitat al senyor Prat de la Riba, el secretari de la Escola d'Arts y Oficis, de Sabadell, don Joseph Manau y Artigas.

— Aquest matí s'ha comunicat al governador el nomenament d'oficial fet a favor dels senyors indicats pel tribunal de les oposicions.

Es probable que'ls senyors Raventós y Pi Sunyer comensin a desempenyar l'expressat càrrech el día primer del vinent mes de febrer.

— Han visitat al senyor Prat de la Riba els senyors president y secretari de la Societat de Psiquiatria.

Necrología

Ha mort el distingit jove don Pau Torres Gener, molt apreciat y conegut en la bona societat barcelonina, dintre la qual serà notada la seva pèrdua ab general sentiment.

El jove senyor Torres Gener tenía un caràcter amable y bondadós que'l feya apreciar de tots els que'l tractaven y que eren en considerable número, car a les relacions que s'havía fet personalment, s'hi ajuntaven les que li venien de les families Torres Picornell, Vidal y Ribas y Martínez Domingo, a totes les quals pertanyía per sanch o per aliança.

Al sentiment general que produirà la mort de tan distingit jove, hi afegim el nostre més sincer, enviant de passada a la familia del difunt y en especial a la seva mare y germans, l'expresió del nostre condol.

(A. C. S.)

Ha mort a Santiago de Xile, ahont se trobava accidentalment, el jove don Alexandre Goberna y Bulart. Era'l finat una persona de molta ilustració, de caràcter bondadós y de tracte afable, que li havía conquerit nombroses amistats y simpatíes. Sentía per nostres tradicions entusiasme grandíssim y per tot lo català un amor intens, lo que fà suposar que entre la colonia catalana de Xile, la seva mort haurà sigut molt sentida, com ho ha sigut en aquesta capital.

Enviem a la seva familia y en especial al seu oncle, nostre bon amich y company don Alexandre Bulart y Rialp, secretari del «Ateneu Autonomista del Districte Sisè», el testimoni del nostre pèsam y ens associem al dol que experimenten en aquests moments, recomenant ensemps als nostres lectors resin una oració per l'ánima de tan aprecible jove.

A. C. S.

Les Mancomunitats

(De «La Correspondencia de Valencia»):

«Regresaron de Barcelona los señores Serrano Larrey y Carbonell, delegados por la Diputación provincial de Valencia en la reunión celebrada en Barcelona por los delegados de las corporaciones provinciales de toda España para ocuparse del proyecto de Mancomunidades.

Los señores Serrano y Carbonell han dado cuenta esta mañana al presidente de la Diputación, don Fausto Pérez, del resultado de sus gestiones en la capital del Principado.

Y decía el señor Serrano:

«Venimos encantados de Barcelona, no sólo por los agasajos de que hemos sido objeto personalmente, sino también porque nos hemos convencido hasta la evidencia de que los catalanes sienten grandes simpatíes por Valencia, distinguiéndonos sobre todas las demás provincias.

Además hemos advertido de que en Cataluña se mira la política de modo muy distinto á como se hace aquí y en otras partes. Allí no hay más que catalanes cuando de intereses patrios se trata.

No niego que existan algunos separatistas, pero no pesan nada en la opinión. (Es segur que dits senyors no'n varen trobar ni un de separatista, y es per això que no sentiren llur pes en la opinió). Los catalanes son españoles, aman á nuestra patria y trabajan para engrandecerla y dignificarla quizá más que todas las restantes provincias.

Allí se trabaja, el rico como rico, imponiendo sus capitales y su inteligencia á los negocios, y el pobre laborando por aprender y mejorar su situación económica.

No se vé en Cataluña lo que aquí y en otras partes: grandes capitales muertos, que sólo benefician al Banco, en espera de hipotecas ó préstamos usurarios; pero alejados por completo de los negocios.

La Mancomunidad, como está presentado el proyecto, es muy beneficiosa á todas las provincias. La sustitución de los consumos producirá el desbarajuste en la administración provincial. Además, aquí, en 1915 se nos acabará el cobro de los cinco céntimos sobre la carga y descarga en el puerto, y nos encontraremos en un verdadero conflicto.

Esto no ocurrirá si prospera la Mancomunidad porque una de las cosas que se piden es que los puertos los administren las provincias.

Además, muchos servicios del Estado que hoy pagamos nosotros, pasarán á ser de nuestra exclusiva competencia.

En una palabra, creo que el problema debe ser tratado con mucho cariño, por que conviene á todos y muy especialmente á Valencia.

A instancias del señor Serrano Larrey, el presidente de la Diputación ha convocado á todos los diputados á una reunión, que tendrá lugar el sábado próximo, á las doce, en el salón de sesiones de la Diputación, para que los comisionados comuniquen á sus compañeros las impresiones que traen de Barcelona.»

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Les Corts de Cadiz

Madrid, 26, 12'30 matinada.

El senyor Concas ha donat al Ateneu una conferencia sobre les Corts de Cadiz.

Ha fet breus estudis biogràfichs dels marins que han sigut regents del Regne, advertint que superaven en número als del exèrcit, clero y element civil.

En les regencies trines hi hagué sempre dos marins que foren els veritables regents.

Això prova l'esperit lliberal de la Marina.

Parlà dels serveys que la Marina prestà a Cadiz, comunicant a n'aquesta ciutat ab un mon enter durant el siti.

Examinà la tasca dels marins regents Villavicencio, Valgaro y Hagas, durant la segona y tercera regencia.

Per últim, ha fet el resum de l'historia de la Marina, demostrant que no havía desaparescut a Trafalgar, sinó després de la vinguda de Ferràn VII.

La concorrencia, entre la que s'hi trobava'l senyor Moret, l'ha aplaudit molt.

Els periodistes presos

El senyor Moret ha entregat al senyor Canalejas la llista dels periodistes presos a Catalunya.

Enterro aplassat

Ahir va morir dels tifus una filla dels duchs de Andria, anomenada Carme.

Avuy se verificava l'enterro, y al domicili dels pares hi ha acudit nombrosa concorrencia de totes les classes socials.

Entre'ls assistents ha comensat a circular la notícia estupenda de que l'enterro s'havía aplassat, per duptarse de si la nena havía mort efectivament.

En efecte, la familia ha observat que'l cadavre no presentava la rigidesa natural de qui ha mort.

Persones de la familia han recordat que una avia de la nena, després d'amortallada, algú tingué la idea de creure que's tractava d'un atach epiléptich, tornant en sí després d'un bany de peus fret.

En vista d'aquesta sensacional declaració, la familia ha despedit el dol que esperava a la porta, y s'ha avisat a varis metges.

Entre aquests han surgit discrepancies: uns asseguraven que la nena era cadavre y altres no s'atrevien a donar un criteri fixe.

El forense no s'ha atrevit a certificar la defunció.

En vista d'això s'ha aplassat l'enterro.

Cacera rógia
El príncep de Mónach

A les dèu del matí ha començat a la Casa de Camp la cacera organisada en honor del príncep de Mónach.

Hi han assistit el Rey, el príncep de Mónach, els príncepes Leopold y Maurici de Battemberg, els duchs d'Arión y Tarancón, el marquès de Viana, el comte de Maceda y sèquit del príncep.

Els aguaits durant el matí han sigut tres, esmorzant els caçadors a la Casa de vaques.

S'han matat en la cacera 400 peces entre faisans y perdius.

Després de la cacera ha marxat el príncep de Mónach a l'Academia de la Historia, acompanyat d'un ajudant del Rey.

El president de l'Academia ha pronunciat un discurs de salutació, contestant el príncep ab breus paraules.

Han parlat també'ls senyors Nocio y Colson y marquès de Cerralbo.

Terminat l'acte, els concorrents han acompanyat al príncep fins a la porta de l'Academia, essent la despedida molt carinyosa.

Aquesta nit s'ha celebrat al Palau, en el saló roig, un banquet en honor del príncep.

Han assistit els Reys y demés persones de la familia reyal, sèquit del príncep, els germans de la Reina Victoria, els ministres d'Estat y Instrucció, alt personal palatí y alguns generals y aristòcrates invitats.

En el Conservatori se celebrarà demà la conferencia que'l príncep de Mónach ofereix a l'Academia Geogràfica.

Tinent honorari

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publicarà un decret nomenant al infant don Alfons tinent honorari del regiment d'húsars de la Princesa.

El nou oficial es fill dels infants don Carles y donya Mercè y fou hereu al trono fins al naixement del actual príncep d'Asturias.

Lo que diu "La Epoca"

«La Epoca» adverteix que'l senyor Canalejas en els seus discursos d'aquests díes no ha explicat el Consell de ministres que's va celebrar apressuradament en la nit del dilluns en el seu domicili, a pesar de les reiterades peticions del senyor Azcárate, ni ha tingut una paraula pera condempnar els acorts consignats en les notes oficioses de les reunions dels lerrouxistes y conjuncionistes conduents a agitar l'opinió pera evitar l'accés dels conservadors al poder, y això constitueix una coacció al poder moderador, en una de les prerrogatives més clares y constitucionals d'aquest, com es la de nomenar els seus ministres.

Després, referintse a l'esmena del senyor Alcalà Zamora al projecte de jurisdicció pera processar als diputats, diu que significa altre triomf pera'ls republicans, perque, fins acceptantla el Congrés, els diputats civils aniràn a la jurisdicció ordinaria encara que's tracti de delictes militars, y per lo tant, encara que's concedis el suplicatori del senyor Azzati per la causa dels torments, el jutjaría el fur civil.

Contra'ls conservadors

«España Nueva» publica una carta de varis republicans demanant al Comitè Central de la Conjunció que a la major brevetat organisi en totes les provincies manifestacions de protesta contra la possible vinguda dels conservadors al poder.

Consell de guerra

Valencia. — El dissapte se celebrarà a Alcira un nou Consell de guerra pera jutjar un delicte d'agresió a la guardia civil.

Aquest procés ja estava vist, però el general Echagüe no's va conformar ab la sentencia.

Varis periòdichs se proposen publicar el dictamen de l'Audiencia de Valencia inhibintse a favor de la jurisdicció militar en el procés pels delictes comesos a Cullera.

Aviació

Tenerife. — Se diu que han sortit de Alemanya en el vapor «Cabo Verde», ab direcció a n'aquesta illa, els aviadors Barviretz y Brucker. Aquest últim pilotarà un dirigible propietat del doctor Gaus, quefe de l'expedició aèrea.

El doctor Gaus s'incorporarà als expedicionaris de tornada dels Estats Units desde ahont anuncia'l seu viatge pera seguir, ab els demés aviadors el raid de Tenerife a la illa de Cuba.

La noticia ha despertat interès.

De Bilbao

Bilbao. — Per més que encara no ha sigut aprovada pel capità general la sentencia del Consell de guerra contra'l jove socialista Conde y Pelayo, se diu que ha sigut condempnat a dos anys y quatre mesos de presó.

La comissió de la vaga minera de Vizcaya en 1910, ha publicat una Memoria del conflicte, contenint una relació detallada de fes vagues; ademés inserta tots els documents relatius a les mateixes y una relació dels comptes, especificant l'inversió dels fondos que rebéren del extranger.

Les noticies de Bermeo segueixen acusant tranquilitat.

Els informes oficials treuen importancia a l'avalot ocorregut anit al sortir de la Casa Consistorial l'alcalde que fou increpat per varis grupus.

Condempna

El Consell de guerra ha condempnat al director de «Ejército y Armada», don Clodoald Piñal, a un mes d'arrest.

Malaguenya

Madrid, 26, 10 matí.

Málaga.—El jutjat del districte de la Alameda d'aquesta ciutat dirigí ahir, a primeres hores de la nit, un telegrama al jutjat de guardia de Madrid interessant la detenció del torero Ricart Torres (Bombita) y de la senyoreta Emilia Morón Díaz.

Un poble amotinat

Granada.—A Jerez del Marquesado hi hagué ahir un grave motí per consums.

El veinat en massa, indignat per la forma en que'l repartiment s'havía fet, esperà en el terme del poble de Landeira el retorn de la comissió de l'Ajuntament, que havía anat a complimentar al diputat senyor Suarez Inclan y la van empendre ab ells a trets y cops de pedra.

El secretari, don Geroni Zurita, va rebre varies ferides en el cap y contusions en diferentes parts del cos; el seu fill Emili y l'alcalde, senyor Ballesteros, també sofriren fortes contusions.

Projectes d'Hisenda

Madrid, 26, 2 tarda.

El ministre d'Hisenda ha manifestat que definitivament demà, després de la hora de la Borsa, donarà lectura a tres projectes: el de la lley del Banch, el de classes passives y altre la comunicació del qual s'ha reservat y al que fa díes ens hem referit.

Consell al Palau

El Consell de ministres celebrat al Palau baix la presidencia del Rey ha sigut de bastanta duració.

El senyor Canalejas ha fet una suscinta relació política, cedint la paraula al ministre d'Hisenda pera que exposés davant del monarca l'estat econòmich de la situació.

El senyor Rodrigàñez ha parlat durant una hora donant una idea exacta de lo que serà el presupost que les Corts han de discutir aviat.

Després del Consell, el senyor Canalejas, com ministre de Gracia y Justicia, ha posat a la firma regia dos Decrets importants: un pera ampliar el número de presos en la penitenciaria del Duero y altre sobre l'establiment d'economats en els penals.

Pel primer dels esmentats Decrets se crea un manicomi judicial model, el primer que regirà a Espanya, ab el mateix presupost que hi havía consignat pera aquell establiment penal.

El presupost era pera mil penats, sense manicomi, y ara's redueix a 5000 el número dels penats y se crea un manicomi.

Portava també el quefe del Govern altres Decrets sobre personal de la magistratura, però ha deixat la seva firma pera demà, perque era ja molt tart.

El Consell ha acabat a dos quarts d'una.

Després del Consell el Rey ha sancionat les lleys fixant les forces permanents de mar y terra que la mesa del Senat ha portat al Palau.

Lo que diu en Canalejas

El senyor Canalejas ha fet avuy, devant dels periodistes, una petita exposició dels seus propòsits respecte a la futura tasca de les Corts.

Fer de prompte, desitja'l senyor Canalejas que'l debat polítich s'aclari y cas que adquireixi major vols per la intervenció que s'anuncía de varis oradors, pregarà al president de la Cambra que's limiti el número d'hores de sessió que hagi de dedicarse a n'aquest debat, ab l'objecte de deixar lliure'l temps de la ordre del día pera discutir els projectes que'l Govern vol convertir en lley lo més aviat possible.

Les Corts permaneixeràn obertes al menys fins a darrers de juliol y funcionaràn el major nombre possible de díes.

El senyor Canalejas renuncía anar al Ferrol pera la botadura del creuer «España» y es clar que es ab el propòsit de que no hi hagi cap día sense sessió de Corts.

Les vacances de Carnestoltes y Setmana Santa duraràn extrictament els tres díes festius que son de precepte.

—Les Corts—deya'l senyor Canalejas—han de treballar molt; es precís guanyar tot el temps que hem perdut tenint les tancades fins ara.

La experiencia m'ha ensenyat que lo millor es tenirles obertes, y aprofitaré les ensenyances de la experiencia.

El Parlament es la vàlvula de seguretat de les exaltacions polítiques y es el lloch ahont en un moment donat se poden desvirtuar les fantasíes que neixen al saló de conferencies y s'ageganten y mantenen per no haverles parat en sos començaments.

El president ha acabat les seves manifestacions anunciant que aquesta tarda se celebrarà en el Conservatori de Música y Declamació la conferencia del príncep de Mònach y que demà assistirà ab el Rey y els ministres de la Guerra, Marina y Governació, a la inauguració de la torra central Marconi de la xarxa de Radiotelegrafía civil que s'ha instalat a Aranjuez.

La excursió a Toledo's verificarà el diumenge.

Firma de Governació

El Rey ha firmat els següents decrets de Governació:

Autorisant al director general de Correus y Telègrafs pera adquirir directament impresos telegràfichs y telefònichs pera'l servey de l'Estat durant cinch anys desde 1912 a 1916, abdós inclosus.

Id. id. id. pera contractar per medi de subasta'l summistre de pals, aisladors de porcelana, y fil de bronze pera les línies telegràfiques y telefòniques durant els anys de 1912 a 1916 abdós inclosus.

Firma de Foment

Desestiment el recurs d'alçada interposat pel senyor Soler, contra la providencia del governador de Lleida, per declaració de la necessitat d'ocupació de varies finques en el terme municipal de Bordoy.

Enterro den Martitegui

Madrid, 26, 4'15 tarda.

Aquesta tarda s'ha verificat l'enterrament del general Martitegui, tributantseli els honors de sa graduació.

Ha sigut una imponent manifestació de dol, assistint representacions de la Casa Reyal, molts generals, quefes y oficials dels cossos del exèrcit y l'armada y nombrós públich.

L'infant don Carles assistía en representació propia, figurant en el seguici com simple particular, però notada sa presencia per individuus de la familia ha sigut cridat a la presidencia del dol.

El cadavre ha rebut cristiana sepultura a les quatre de la tarda en el Cementiri de Sant Just.

Pera una vacant

Pera la Direcció de la guardia civil, vacant per mort del general Martitegui, s'indica al general Aznar.

Enterro

Comprovat pels facultatius que no's tractava d'un cas de catalepsia, y esvaída, per lo tant, la débil esperança que feu abrigar l'incident que ahir referiem, s'ha verificat aquest matí l'enterro de la filla dels duchs de Andria.

En Magalhaes Lima

Dintre de pochs díes arribarà a Madrid en Magalhaes Lima pera donar una conferencia, invitat per la Lliga anticlerical espanyola.

Borsa del Treball
de la Diputació provincial

Ofertes

Se necessiten

1.—Meritori.
8.—Aprenent de fotografía.
12.—Meritori.
16.—Meritoris.
18.—Aussiliar d'escriptori.
19.—Meritori.
21.—Taqui-mecanògraf.
22.—Aprenent de camisería.
26.—Aprenent.
27.—Corredor de productes extrangers filatures.
32.—Aprenent.
33.—Meritori.
34.—Escriptori.
35.—Aprenent escultpror.
42-43.—Senyoretes caladores, molt pràctiques.
44.—Operari rejoler pràctich y que sàpiga donar el color, per Canaries.
45.—Taqui-mecanògraf espanyol pràctich pera Burdeus, 150 franchs mes.
49.—Meritori.
52.—Meritori.
2.508.—Mecànich pera cuidar y repassar màquina de cordonería, de 30 a 40 anys.
53-54-55.—Corredors, sou y comissió, 19 a 22 anys.
57.—Meritori.
60.—Mitg oficial fuster.
61.—Corredor de postals, ab clientela.
62-66.—Corredors pera maquinaria y accessoris de molins y fàbriques de farina, pera fòra y dintre de Barcelona.
67.—Aprenent fuster.
68.—Meritori, 15 a 16 anys, pera mercería.
69.—Aprenent gènres de punt.
72.—Meritori Aprenent, 14 a 15 anys.
73.—Aprenent gènres punt, 14 a 15 anys.
74.—Meritori 14 a 16 anys.
75-76.—Aprenents mercería, 14 a 16 anys.
81.—Motllador en guix, pràctich.
83.—Dependent que també conegui treball confitería y pastelería, pera fòra de Barcelona, 18 a 25 anys.
84.—Correspondencia alemanya y anglesa 18 a 20 anys, pràctich.
107-09.—Corredors, preferibles que siguin tipògrafs.
110.—Aprenent pera imprempta.
111.—Aprenent fotògraf.
113.—Meritori, 16 a 20 anys.
114.—Comptable, que sàpiga francès i anglès y mecanografía.
128.—Escriptori, pràctich, 18 a 22 anys.
129.—Correspondencia francesa, espanyola, màquina, molt pràctich.
130.—Viatjant pera Catalunya, que conegui article novetats senyora, y hagi viatjat per la regió, de 20 a 30 anys.
140.—Aprenent pera l'elaboració de pà de Viena.
141.—Groom, 14 anys.
142.—Corredor perfumería pràctich, sou y comissió.
143.—Meritori avençat pràctich, comptabilitat y bona lletra, 16 a 18 anys.
144.—Mestre 1.ª ensenyança, ab títul.
145.—Taqui-mecanògraf d'uns 25 anys, indiferent que sigui senyoreta.

L'Altar Barroch de Terrassa

El Sr. Bisbe y el Centre Excursionista de Catalunya.

A conseqüencia d'una comunicació que el Centre Excursionista de Terrassa dirigí al Centre Excursionista de Catalunya (Secció d'Arqueología) interessant li son informe relatiu a la qüestió promoguda per les obres que's projecten portar a terme en el retaule major de la iglesia parroquial de dita ciutat, pera formar el degut concepte sobre la mèrit y improcedencia, en son cas, de les innovacions que s'intenten en dita obra artística, acordà solicitar una audiencia al senyor Bisbe pera parlarli d'aquest assumpte que porta dividides les opinions.

El prelat se dignà rebre a la comissió del Centre Excursionista de Catalunya, composta dels senyors presidents de la Directiva y de les Seccions de Arquitectura y d'Arqueología, havent ab tota solicitut, acullides les manifestacions de dits comissionistes, encaminades a recabar, pera'l retaule de Terrassa les oportunes providencies que assegurin la seva conservació y la seva integritat com a obra d'art.

El senyor Bisbe, que demostrà estar molt complascut de la visita dels representants del Centre Excursionista de Catalunya, única entitat que—digué—se li havía acostat, fins ara, pera tractar del assumpte, tingué l'amabilitat d'explicar els antecedents de la qüestió, les incidencies que s'han promogudes a pretext de la mateixa y el desitg, per part del senyor Bisbe, de donar la solució més acertada possible, atenent no sols als interessos artístichs, sempre dignes de tenirse en compte, sí que també al millor servey del culte, les exigencies del qual son impossibles de desatendre.

A dits intents, s'havía confiada la direcció de les obres de reproducció del presbiteri y altar major de Terrassa, a un dels més reputats facultatius d'aquesta ciutat, qual competencia es de tothom ben coneguda y proclamada. A més, pera procurar encara donar a la solució del conflicte nowes garanties d'acert, s'havía demanat el concurs d'altre, no menys reputat, facultatiu; y, a pesar de tot això, digué'l senyor Bisbe que estava disposat a escoltar les opinions que, de bona fè y ab rectitut de mires, se li dirigissin a fi de procedir a lo que sia més convenient y ab la serenitat ab que han de resóldre les coses encaminades a honrar a Deu y que a la vegada son demostració de respecte als records históríchs y artístichs del país.

ULTIMA HORA
EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

A les tres de la tarda, a una drogueria del carrer de Trafalgar, 28, per haver fet explossió una ampolla de benzina que manipulava un dependent, s'ha iniciat un incendi que ha agafat un munt de paper d'estrassa.

Gracies al prompte aussili dels altres dependents y d'alguns vehins, ha sigut apagat aviat.

Les pèrdues se calculen en 25 ptes.

Hi han acudit algunes bombes, a les ordres del oficial senyor Buquera, però no han hagut de funcionar.

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 26, 4'15 tarda.

El comte de Romanones obre la sessió a les 3'45.

La Cambra està encara més animada que en els díes anteriors.

Les tribunes estàn plenes, veyentse moltes senyores.

En el banch blau, els senyors Canalejas y Gasset.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

S'acorda que's procedeixi a eleció parcial en els districtes de Durango, Fuensagrada y Sagunto.

Prechs y preguntes.—El senyor MONTES SIERRA demana uns datos sobre la Corta de Tablada.

Madrid, 26, 5'15 tarda.

El senyor MOROTE (don Joseph), se queixa de que no cobrin les seves gratificacions els contractistes de carreteres y altres obres públiques, desde fà més de vuit mesos.

El ministre de FOMENT anuncia que aviat se presentarà un projecte de lley solicitant un crèdit de 18 milions de pessetes pera aquestes atencions.

Segueix el debat polítich.

Se concedeix la paraula a don Melquíades Alvarez, (Espectació).

Comença negant tot fonament a la notícia de que pronunciaría un discurs contra la persona del senyor Canalejas.

Si jo he rebut—diu—algún agravi del quefe del Govern, sería insensat que aprofités un debat polítich pera una venjansa personal.

Adverteix que no té cap fè en la eficacia d'aquest debat.

Diu que's va donar un trist espectacle l'altra tarda quan el senyor Azcárate va demanar explicacions sobre'l darrer intent de crisis y exposa la seva creencia de que no seràn possibles, després de tot lo que ha passat, les maquinacions y conjures.

Però, en fi, que cada qual cumpleixi ab el seu dever. Jo aquesta tarda vinch a complir ab el meu, en nom de la minoria de Conjunció republicana-socialista, y no crech que hi hagi ningú en aquesta Cambra que atribueixi a venjansa personal els atachs que del meu discurs se derivin envers el quefe del Govern.

Recorda les condicions en que va venir al poder el senyor Canalejas, calificant de gravíssima la crisis que allavores se va produir.

En aquella ocasió—diu—el poder reyal apareixia intervenint en la vida interior del partit lliberal y la quefatura d'aquest depenent de la voluntat del Rey.

Hi hagué dúes víctimes en aquella crisis: el senyor Moret, que va perdre ab la quefatura del Govern la del partit lliberal; y el senyor Canalejas, que per nobles aspiracions d'ocupar el primer lloch va perdre la seva significació democràtica y ab ella la confiança del poble; y quan aquesta's pert no's recobra may més.

Però'l país, en les seves ansies de millores lliberals, va oblidar prompte l'origen de la crisis. Era just que's perdonés al senyor Canalejas la manera com havía arribat al poder, perque encarnava els radicalismes de la Monarquía, simbolisava els anhels de supremacia del poder civil, recordava les campanyas contra'ls latifundis y era el reivindicador de certes aspiracions dels proletaris. A més, el senyor Canalejas era'l dissident den Sagasta que exigía l'immediat plantejament de la lley d'Associacions, era l'home que deya:—O la Monarquía se democratisa, o mor.

¿Com voleu que ab aquestes circunstancies y aquests antecedents no concedés al senyor Canalejas una aureola de popularitat?

Per això els republicans concedíren una treva al senyor Canalejas; la minoría conservadora guardà silenci, pera no entrebancar la marxa del Govern lliberal; els carlins s'entretenien en torneig, més propis pera lluir les armes que pera fer veritable oposició; fins la prempsa, en general, estimulava al senyor Canalejas. Era aquest el governant desitjat per la Espanya moderna.

¿Com ha respost el senyor Canalejas a n'aquestes esperances?

Vull ser escrupulosament imparcial; vull examinar rigurosament els actes del senyor Canalejas.

Cita les lleys que s'han aprovat en temps del senyor Canalejas y diu que d'algunes no pot vanagloriarsen, perque pertanyen a tots els partits. La lley de mines, per exemple, no pot apuntarsela en el seu haver el senyor Canalejas.

Sessió del Ajuntament

Concerts gremials

(Acabament)

El senyor Soriano demana que quedi sobre la taula el concert de peix salat, per creure que's tracta de peix fresch.

El senyor Montanyola.—El senyor Soriano no ha entés lo que ha llegit.

El senyor Soriano s'enfada y crida que el senyor Montanyola l'ha oités.

El senyor Montanyola li demostra que no hi hà tal ofensa, sinó una aclaració a una confusió del senyor Soriano qui, al llegir «gremi de venedors de peix fresch y salat» ha cregut que'l concert era per un y altre concepte.

Moció

El senyor Carreras se congratula de que'ls concerts se fassin per l'any, com havien proposat l'any passat els regionalistes.

Després parla de la petició de la comissió de Consums al alcalde, de que'l personal de Consums que posta altres serveys, torni al seu ram.

El senyor Montanyola confirma que, en efecte, ha demanat això, no sols perque tot estigui en son lloch, sinó pera veure si hi hà empleats que en compte d'anar a una oficina se passejen, y esmenta el cas de que hi hà una tinencia ab 80 empleats adscrits, y sols n'hi van un o dos.

El senyor Figueras demana que's dongui nota als diaris de la recaudació de desembre, perque té entès que va produir una baixa de 55,000 pessetes.

L'alcalde ofereix complaurel.

L'interpelació

Prén la paraula el senyor Serraclara y diu que cumpleix l'anunci d'interpelar al alcalde por lo ocorregut el dimars.

Creu que la situació política del alcalde el posa en situació de no poder cumplir els bons propòsits que va anunciar al pendre possessió. Si l'alcalde, el día del sant del Rey no volía celebrar sessió, podía haver avisat als regidors, y aixís no hauría hagut de fer perdre temps als regidors.

L'alcalde va obrar com a dinàstich, però els grupus políticks republicans no poden acceptar certes habilitats y certes audacies, si audacies y habilitats son el comensar la sessió ab exagerada puntualitat.

L'alcalde havía d'esperar més temps a comensar la sessió, seguint la costum.

Creu que les dretes no van acudir a la sala de sessions el dimars perque ja s'han declarat monàrquiques.

L'interpelació no es més que un toch d'atenció pera lo successiu; no es cosa de proposar un vot de censura, però si de que consti en acta el desagrado de la minoría radical pel incident del dimars.

El senyor Sostres agraeix al senyor Serraclara la mesura y serietat de les seves paraules. Això vol dir que, si li hi hà diferencies políticques, no arriben a animadversions y poden en un moment fondres en bé de Barcelona. Això es una gran satisfacció pera l'alcalde.

El reglament diu que les sessions comensaràn a les quatre; els regidors s'han quexat repetides vegades de que les sessions comensen tant: ¿què ha de fer el president? lo millor que pot fer es interpretar el reglament.

El día de la sessió coincidía ab el sant del Rey: l'alcalde respecta tots els grupus políticks, però recaba'l dret de ser monàrquich; al cap de vall es alcalde de R. O.

El senyor Garriga.—«¡Muy bien!»

El senyor Doménech.—¡Home, home, no s'entusiasmi!... (Rialles.)

Segueix el senyor Sostres recordant que va advertir a molts regidors que comensaría puntual. Si s'hagués hagut de tractar d'un assumpte batallador, està clar que'ls regidors haurien acudit en gran número a la sessió; al veure que no entraven a la sala, va creure que li respectaven la seva opinió y el seu entusiasme monàrquich: això ho agraí profondament perque demostra les consideracions mútues que's deuen tenir els que, malgrat certes diferencies, han de esser bons amichs.

Lo dels cotxers

El senyor Guñalons diu que'l dimars va acudir puntualment a la sessió a les quatre. «Si tots els que's diuen republicans ho haguessin fet aixís, hi hauría hagut sessió».

(El senyor Serraclara no creu oportú recullir l'indirecta).

Queda terminat l'incident.

El senyor Matons demana que's fassi lo que's pugui pera solucionar el conflicte dels cotxers, que tant perjudica als obrers del ram.

El senyor Garriga declara que no té «acciones ni obligaciones» del trust dels cotxers.

El senyor Pich.—«Muy bién, muy bien».

El senyor Ruiz Morales creu que l'alcalde hauría d'adoptar mides per lo que el «lock-out» dels patrons perjudica al erari municipal. Ademés, els patrons saben que als tres dies de no ocupar les parades concedides, se'ls ha de retirar el permís. ¿Què ha fet la comissió d'Hisenda?

El senyor Matons diu que no ha entés al senyor Garriga perque no ha parlat en català, y lamenta que una moció seva, dongui lloch a un debat.

El senyor Martorell diu que ha llegit el contracte de treball que'ls patrons fan firmar als obrers y es una iniquitat.

Els senyors Lladó, Guñalons, Figueras y Pich presenten una proposició demanant que's nomeni una comissió especial que revisi'ls contractes de treball existents entre'ls contractistes municipals y els seus obrers y realisi una pila de coses més.

El senyor Lladó l'apoya en breus paraules, alegant que's tracta de cotxers que son contractistes municipals y convè que l'Ajuntament vetlli sobre'ls contractes de treball que fassin dits patrons.

El senyor Ripoll tem que la proposició destorbi les gestions que fa l'alcalde, y recorda que a Governació hi 'hà una subcomissió encarregada d'aquests assumptes de caràcter social.

L'alcalde dona compte de les gestions fetes en termes generals.

El senyor Rosés, contestant al senyor Ruiz Morales, diu que no son tres sinó 15 els que han de transcórrer sense ocupar les parades pera poder retira els permisos. Ademés, els patrons han demanat que's consideri la no ocupació de parades, com a cas de força major.

El senyor Vallés y Pujals, president interí de Governació, planteja la qüestió de competencia, per creure que l'assumpte ha de passar a dita comissió.

El senyor Lluhí opina com els senyors Vallés y Ripoll, y recorda que ja una vegada va fracassar una comissió especial nomenada pera intervenir en assumptes d'aquesta mena.

El senyor Lladó no posa obstacles a que passi a Governació, ab tal de que no se deixi còrrer. Però després resulta que vol que la comissió de Governació acordi lo que ell vol.

El senyor Lluhí recaba llibertat pera la comissió.

El senyor Lladó insisteix en dictar a la ponencia de Governació la resolució que ha de pendre.

El senyor Ripoll, individuu de la ponencia, declara que de cap manera acceptarà les imposicions ni les condicions del senyor Lladó.

El senyor Marial manifesta que la proposició es perfectament ilegal, de manera que si s'aprova, serà igual que no aprovar res.

El debat s'allarga llastimosament per entaularse una mena de competencia sobre qui es més amich de la classe obrera.

Per fi s'acorda que la proposició passi a Governació.

¿Y pera això tan debatir?

De Museus

Al entrarse a l'ordre del dia y llegir un dictamen de Reforma, proposant que se subastin per 47.000 pessetes varies obres pera la «terminació» de les naus laterals del Museu d'Art decoratiu, el senyor Montanyola demana que sigui retirat.

Ocupa la presidencia el senyor Vallés y Pujals.

Diu el senyor Montanyola que ja es hora de que s'acabi això, que constituex una vergonya y un oprobi pera Barcelona. Es d'una necessitat imprescindible la terminació de les naus laterals del Museu d'Art Decoratiu, y es necessari per la serietat del municipi, per la conveniencia del Museu, y per la gravetat que implica l'estat ruinós de la nau central del que fou palau de l'Industria, estat ruinós que implicaría la ruina d'un gran tresor artístich propietat de la ciutat.

Ja en 1909, els tècnichs van cridar l'atenció sobre dit edifici; les claraboyes estaven fetes malbé, y no sols les claraboyes, sinó tot l'edifici, l'armadura del qual havía cedit en forma tal que era impossible la reparació.

A precis de la Junta de Museus, se comença en 1904, la construcció de les naus laterals del Museu d'Art decoratiu y se trasladaren els quadres a la nau central esmentada. D'aleshores ençà que dura la construcció, y mentrestant els quadres adquirits modernament, els cedits per particulars, y entre ells la colecció de 200 obres den Ramón Casas, estàn apilotats a l'ex-Ciutadella, com hi estàn també les obres premiades en dues exposicions internacionals.

No s'ha pogut may lograr que s'acabin les naus laterals: s'han fet moltes promeses, s'han fixat moltes dates, però may s'ha cumplert res, y mentrestant les claraboyes de la nau central son plenes de goteres y la calor del istiu fa saltar la pintura dels quadres, fentse malbé un tresor de pintura, la veritable historia de la pintura moderna, tresor que si's pert no's podrà readquirir, ab tots els quartos del mon.

En 1905 se votà una consignació de més d'un milió de pessetes pera acabar les obres y vingueren noves promeses y noves assegurances, però no s'acabà res. Ja fa 8 anys que dura això, lo qual vol dir que hi hà algú que hi posa obstacles, lo qual vol dir que hi hà algú a qui s'haurà d'exigir la deguda responsabilitat.

Demana, per lo tant, l'orador que's retiri'l dictamen, no pel dictamen en sí, sinó perque es absolutament necessari que la comissió de Reforma, assessorada per la Junta de Museus, prengui una resolució definitiva que acabi ab aquesta vergonya y aquest oprobi.

El senyor Pich, en nom de la comissió de Reforma, retira'l dictamen.

El senyor Montanyola ho agraeix y diu que'l 20 d'aquest mes se va haver de tancar el museu interí, perque les plujes havien acabat de destroçar la claraboya.

Unes jubilacions

Se dona compte d'un dictamen proposant la jubilació d'un secretari de tinencia.

Se tracta d'una vacant que volen fer els radicals pera colocar a un protegit.

L'urgencia, combatuda pel senyor Nolla, es acordada per 18 vots contra 17.

Els senyors Nolla, Ripoll, Ferrer y Lluhí combaten el dictamen per creure que's jubila a un empleat sense que ell ho hagi solicitat.

El senyor Serraclara defensa'l dictamen.

El senyor Condominas creu que l'empleat està en el cas de ser jubilat.

El senyor Ricart diu que l'empleat en qüestió li ha dit que no teinía inconvenient en ser jubilat.

El dictamen es aprovat per 23 vots contra 16.

En la mateixa forma s'aprova una altra jubilació.

Un congrés

Per medi d'una proposició, se demana la cessió del Palau de Belles Arts pera un congrés de flequers.

Alguns regidors demanen que passi a Governació.

El senyor Montanyola indica la conveniencia de que s'estudii la manera de concedir pera aquests actes un altre local, reservant el de Belles Arts pera manifestacions artístiques.

S'acorda que passi a Governació.

Altra proposició

Firmada pels senyors Abadal, Nolla y Lluhí, s'ha presentat una proposició demanant, pera la deguda percepció del arbitri sobre la cals, guix y ciment, que's practiqui una investigació sobre dits materials que li hagi en obres respecte de les quals no s'hagin presentat les oportunes declaracions jurades, y que's comproví, per medi de cubicació, lo que en tal concepte se degui al Municipi.

Final

El senyor Esteva Marata demana al alcalde que soliciti al Govern l'aplaçament de la data pera la redempció a metàlich del servey militar. S'ha d'advertir que'l senyor Marata pertany al partit radical.

També parla d'un acte celebrat per una societat de odontòlechs, en el qual varen examinarse les boques d'alguns centenars de criatures ab les mateixes cines. Això promou un debat en el que hi intervenen varis regidors.

Se despatxen altres dictamens y s'aixeca la sessió a dos quarts de dèu.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL. — Avuy, nit, a les nou: «El pa d'altri» y «La esquella de la torratxa». Demà, «La Cort de Lluis XIV».

Gran Teatre del Liceu

Avuy, divendres, no hi ha funció. — Havent obtingut la Empresa una funció més fora de contracte del eminent baríton Sr. Stracciari, demà, dissapte, se despedirà del públich de la nit dit artista, cantant per última vegada en aquesta temporada el Barbiere di Siviglia.— El diumenge, a la tarda, despedida de Stracciari ab «Rigoletto».— A la nit, debut de la célebre soprano lleugera senyoreta Giascalla, 1.ª de «Mignon», creació de la eximia Sra. Bertaldi, ab el concurs de la senyora Kosta y dels senyors Pareu, Badini, Nicoletti y Giral. — Se despatxa a Comptaduría pera totes aquestes funcions.

TEATRE CATALÀ **Romea**

Companyia cómich-dramática del eminent primer actor

RICART CALVO

Primera actriu

RAFELA ABADIA

Avuy, divendres, a un quart de 10 nit: 1.ª representació de grandiós drama trágich, en 6 actes, del inmortal Shakespeare,

HAMLET

5 decoracions de Ros y Güell

Demà, «Hamlet». — Diumenge, tarde, a dos quarts de cinch: «El Alcalde de Zalamea» y «La Dolora». — Nit, «Hamlet».—Dilluns: «Hamlet».

Se despatxa a Comptaduría

TEATRE DEL TIVOLI.—Demà, dissapte, tarda, no hi hà funció pera donar lloch al últim ensaig general de «La mujer divorciada».—Nit, a un quart de dou. Primer: «El chiquillo». — Según: Estrena a Barcelona de la opereta en tres actos, preciós arreglo de Joseph J. Cadenas y mestre Lleó,

La mujer divorciada

per A. Arrieta, P. Montoro, R. Vidal, M. Fernández, F. Fernández, Pedrola, etc., d'exit grandiós en el teatre Estava de Madrid. —Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, y nit, a un quart de deu, dues grans funcions. Primer: «Felipe II». —Según: (3 actes) «La mujer divorciada». — En preparació, «Anita la risueña».

Teatre Novetats Demà, dissapte, tarda, a dos quarts de cinch, gran matinée.—Primer: «La divorciada».—Según: Despedida de la célebre ballarina

TÓRTOLA VALENCIA

Butaca ab entrada, una pessета; entrada general, 25 céntims. —Nit, a un quart de deu.—Primer: «El barbero de Sevilla».—Según: «El carro del sol», exit gran.—Tercer: «Agua de noria».—Quart: Despedida de la

TÓRTOLA VALENCIA

Diumenge, dues grans functions tarda y nit. «La casta Susana» y «El carro del sol».—Se despatxa a comptaduría.—La setmana próxima estrena de «Papá Rafael».

ELDORADO (Teatre de Catalunya). — Companyia LARRA-LA RIVA.—Avuy, divendres: Funció a càrrech del Institut benéfich-social.—Les dues preciosas comedias en dos actes «El abolengo» y «El nido». A les nou.—Demà, dissapte: Les dues preciosas comedias en dos actes, «Canción de cuna» y

Pueblo de las mujeres

nova, d'extraordinari éxit

Diumenge: Tarda y nit, «El amor que pasa» y «Canción de cuna».

TEATRE APOLO. — Demà, dissapte, «La cercajada» y «Guzmán el Bueno».

TEATRE ESPANYOL. — Avuy, nit, a les nou: «Marta ó el secreto de una tumba».

TEATRE LÍRICH. — Demà, dissapte, a les nou de la nit, «La alegre trompetería», «Gente menuda» y Cine.

EL TALISMAN. - Teatre Novetats

BALL DE DISFRECES pera'l primer de febrer, revetlla de la Candelera, nit, a dos quart d'onze. Concursos de Trajos y Cabelleres, 10 premis, 10, estant exposats a la Sastreria New-York, carrer Fernando. — JURAT: Tot el públich. — UN MILIONARI vol casarse per sorteig. — Gran sorpresa per notables artistes. — Importants regals. — Titol de senyor ab dos de senyora, 4 pessetes, timbre inclós. Pera llotges y titol-: Sastreria New York; Café de Novetats; Perruqueria Més Alt de Sant Pere, 40, y pera més detalls: Méndez Núñez, 3 y 5, colmado.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Tres únichs y elegants

Balls de Disfreces

den Aurigemma

CONCURS DE BELLESES. al ball de 27 janer
CONCURS DE ROSES. al del 3 febrer
CONCURS DE CRISANTEMES, al del 10 febrer

Capritxosos premis als més originals trajos adornats ab flors.— Aquest hermós teatre estará artisticament decorat ab profusió de llums y flors com s'estila a París y a Nice. — Pera llotjes y localitats, dirigirse a **Can Aurigemma**, carrer de Fernando.

Sala Mercè.-Cine y Grutes

ESPLÉNDIT PESSEBRE

Exit may vist a Barcelona. Actualitat interessant. tothom visita goijós aquest espectacle.

GRAN CINEMATÓGRAF

El programa més variat, interessant y regositjat de Barcelona.—Avuy, cinch estrenes:

«Recelo injusto». — «Trionfo del amor»
«El joven y la dactilógrafa»

y altres cómiques y panoràmiques. — Ultims dies del artístich PESSEBRE.

Próximament ampliació y grans reformes a les GRUTES, ab espectacles sorprenents y originalissims.

DIORAMA

Avuy, divendres, 26 de janer

TRES, ESTRENAS, TRES. — Grandiós programa:

La evasión de la princesa Cartauche

Los cabellos de la governante

«Robinet, ladrón inagarrable» y altres.

Gran Saló Doré

Avuy, divendres.
Hermós programa de películes.

Exit de

LAS CANELAS

duetto de cant y ball.

TRIO VALERY

ovacions diaries en sos treballs de clowns musicals saltadors.

Exit colossal de la millor atracció que actua a Barcelona

Los Florence Mecherini

el quals son frenéticament aplaudits en sos números

Vals acrobàtich
Tarantela napolitana
Matxicxa brasilenya
Tango argentí
Dança dels Apaches

Decorat exprofés. — Devassall de llum. Augment d'orquesta. Riquissims trajos, &

El 7 de febrer l'hermosa

PAQUITA ESCRIBANO

TEATRE NOU.—Avuy, nit, a dos quarts de deu «La casta Susana» y «El carro del Sol».

POLIORAMA

9, RAMBLA DELS ESTUDIS, 9

Avuy, divendres, grans sessions de Cine y Varietats

Ovacions cada día majors del millor dels cómichs parodistes. El gran

Pepe Marqués

Delirants monstres de simpatía a la eminentíssima artista

La Torrerica

La xistosa y aplaudidíssima TROUPE MURGUISTA

Los 4 Gedeones

Grandiosos ovacions al

Petit Rosini

AVUY, ESTRENA de les preciosíssimes películes

Misterios del alma

1.000 metres, y

La pasión que domina

400 metres

Grandiosos creacions del art cinematográfich. — Continuament novetats. — El salló favorescut pel públich chic barcelonés.

Ideal Cine

Corts, 605 y 607
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)

Avuy, DIA DE MODA

Preciós programa: «Artillería americana»; «La abandonada», etc., etc.

En el sorteig d'ahir sortí premiat el n.º 100.

LA RABASSADA

HOTEL RESTAURANT

ab calefacció a vapor

Obert día y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Servey a la carta y Cuberta desde 5 ptes.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alloys, Kake Walk. Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Riella, Passatges, etc.

Entrada: 50 céntims

abdret a elegir una atracció.

Casino particular. — Jochs varis

RESTAURANT DE LUXE

Servey a la gran carta.—Chef de París.—Concerts diaris per la

Orquestra de Tziganes

Tranvía directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA

Automóvils desde Casa Gomis a LA RABASSADA.

Carruatges desde el TIVIDABO a LA RABASSADA.

Automóvil de luxe directes, sortint desde devant al Portal del Angel, cantonada Santa Agna, fins la Rabassada, d'onze matí a les onze de la nit.

Dr. Serrallach Vías urinarias. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª económica, 7 a 9. Jovellanos, 9

Fenol Comeleran

Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y insecticida — El preservatiu más eficás del

Cólera, Febre groga, Tifus y Verola

Cura desseguida les cremades, feridas, perellons, varises, sarna, briana, picades, mossegades, mal de cairal, etc. Vegi els llibrets que acompanya a cada ampolla. Se venen en totes les farmacies y drogueries. Dipósit Central: J. URIACH Y COMP.ª Moncada, 16

Avisos

Se necessiten de 2.000 a 4.000 pessetes pera un plaç curt. Valor de les garanties dos vegades major que'l préstam. Se destija tracte directe, rés de corredors. Escriure: Cédula personal, número 37.058. Lista de correus.

LA PERRUQUERIA DE J. PIÑOL de la Portaferrissa, s'ha trasladat al carrer de **Boters, 21**

Lloguers

Hermosos pisos pera llogar. Passeig de la Diputació, 31.

Pis según espayós, Fortuny, 1, completament restaurat molt sol, bona casa

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Preciós xalet ab molt sol al Guinardó propi pera persona delicada de salut, se ven. Casa Hostench, Passatge d'Escudellers núm. 3, pral.

Pérdues

S'ha perdut desde'l Teatre Principal al carrer Lauria una medalla ab cadena. Se gratificará sa devolució. Laurta, 4, Ler

Anuncis

Neuralgies
Mal de cap
CURACIÓ SEGURA
ab les
Pindoles ANTINEURÁLGIQUES
del Dr. CRONIER
París, 75, Rue Le Bobíte y farmacies.

Dispepsia, Gastralgia

Totes les funcions digestivas se restableixen en alguns dies ab el

ELIXIR GREZ

tónich digestiu. Es la preparació més coneguda a tot arreu. Dipósit a totes les farmacies.—Collin & C.ª París.

El liquit **AMOR**, de reputació universal, es el més perfecte que's coneix pera NETEJAR METALLS .- De venda por tot arrèu.

Mostres gratuites

s'entregarán al qui les demani al dipósit general

CORTS, 702

(Prop la Plaça de Tetuan)

COLECCIONISTES DE SEGELLS

El Catàlech del Timbròfil

pera 1912

de la casa **Víctor Robert**, 83, rue Richelieu París

s'ha publicat

Gratis — Prima gratuita — Envío franch

Depilatori Maria Stuard

Usant aquet Depilatori may tindreu pèl moixí

La dòna, en totes ses edats, deu procurar fer sempre forsa goig

El Depilatori Maria Stuard és él millor de tots els depilatoris, per sos sorprenenents y maravellosos resultats. Es el més eficás y inofensiu, puix no irrita'l cutis per delicat y fi que aquet sia.

El Depilatori Maria Stuard és el més eficás perque ab son ús s'obté la completa desaparició de tot pèl moixí y pèl. Es el més inofensiu, per esser l'únich quina aplicació no perjudica may, per molt temps que s'usi.

El Depilatori Maria Stuard és indispensable en tot tocador per sa elegant presentació en frasch de cristall tallat y per esser l'únich que no despedeix mal olor, puix la pols conté un perfum delicat.

El Depilatori Maria Stuard és el més práctich perque en molts casos, y especialment en edat jovenil, n'hi hà prou ab una o dues aplicacions pera que desapareixi per complet el pèl moixí y pèl, y no torni a readaréixer. No taca y deixa'l cutis ters y hermós.

El Depilatori Maria Stuard deuen usarlo les senyores y senyoretes en totes ses edats. Les mares deuen aplicarlo a n'aquelles de ses filles que en principi els apareixi pèl moixí. Els joves que per la seva edat no tenen ben poblada la barba y bigoti, evitarán ab son ús les molesties de afeitarse. També evita erupcions a la cara, etc., etc.

N.º 1.—Pera que desapareixi'l pèl moixí — N.º 2.—Pera que desapareixi'l pèl

Els prospectes expliquen la manera fácil d'usarlo. Se vèn a la perfumeria Lafont; drogueries de Vicens Ferrer y C.ª; Riudor y Parés, Portal del Angel, 14, y farmacia de Botta y Baltá, Rambla de Catalunya, 1.—Se remet certificat per correu enviant als senyors Botta y Baltá 7 pessetes en segells de correu o lletra de fácil cobro. Se suplica envíin nom y senyes ben inteligibles.—Preu: 6 pessetes frasch.

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 23 de janer, sortirá de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Málaga y el 30 de Cadiz, el vapor

Manuel Calvo

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto México.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de febrer, sortirá de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cadiz, el vapor

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surtirán els vaporsel 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatges y càrrega pera Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamá ab les Companyies de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y càrrega ab billets y conhexements directes. También càrrega pera Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 31 de janer sortirá de Barcelona, el vapor

C. Lopez Lopez

directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de febrer, sortirá de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

P. de Satrústegui

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de febrer, sortirá de Barcelona, y el de Valencia, el d'Alacant y el 7 de Cádiz, el vapor

I. de Panay

ab trasbord a Cádiz al vapor

S. Francisco

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regres de Fernando Póo el día 2, feint les escales de Canarias y de la Península adicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a famílies. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. También s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per línies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nólits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 % en els nólits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquets servey té establertaia Companyía, s'encarrega de traballar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y dóna colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de febrer sortirá de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y también preus convencionals pera camarots de luxe.

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa. — T. COSTA — Paltz, 13 y 15, pral

SABATES SUICES - GRAN ABRICH

(Quincalleria, Jaume I, número 12 cantonada al de la Daguería)

Empastres perforats americans de feltre roig, o sigui bayeta vermella DEL DR. WINTER

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els catarros de pit y bronquitis

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els dolors dels pulmons

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN reumatismes y dolors del costat

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els dolors d'espatlla, ronyons y caderes.

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN llombach, ciática y altres dolors d'aquesta mena.

EXIGIR SEMPRE LA MARCA DEL DR. WINTER

MOLT DE CUIDADO AB LES IMITACIONS

Sabó **Gacela**

GRANS FLORONCOS

USANT EL

UNGÜENT FREIXINET

(O DEL MIRACLE)

S'obté la curació, prompta, radical y completa, de totes las malalties de la pell y teixits subcutánis, especialment en aquelles en que l'obgecte primordial es l'extracció de pus o materia; una vegada obtinguda la curació, ja no's reproduex més el gra, pústula, tumor, etc., pera'l qual s'havia empleat.

Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat, en tota classe de grans, floronco, carbuncle, pústula maligna, parótides, tumors de tota mena, panadís, accessos, escrófules, tumors de totes especies, llupies, ferides incises, llagues, perellons llagats, morenes, brians, ulls de poll, picades d'animals, cops y cremades, reumatisme, feridas, de qualsevol classe que aquestes siguin, etc., etc.

80 anys d'èxit • Pot 1'50 Ptes.

Preparat en la Farmacia de la Viuda de Freixinet, Arenzana de Abajo (Logroño). — Dipósit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Font de Sant Miquel, 2.—Segalá, Rambla de les Flors, 4. — A Madrid, Pilis de Freixinet, San Vicente, 38. A Figueras, farmacia secret. — A Cardona, Farmacia Sala. — A Granollers, Farmacia Trullás.

Ab l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya, per correu certificat.

LLAGUES TUMORS

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.

Dipósits: Farmacia del autor: Carders, núm. 44. — Doctor Andreu. — A. Vilalodot y Rambla de les Flors, número 4.